

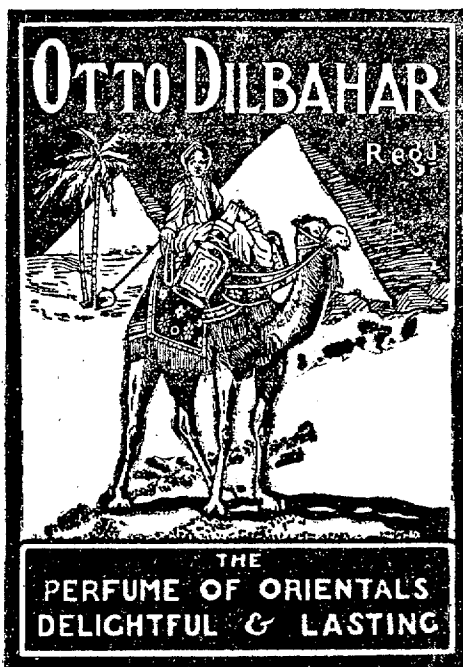
308.972

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4.
నంపుటము. ౪.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ అక్టోబరు నెల 6 వ తేది శనివారము
పింగళ నామ సంవత్సర నిజభాద్రపద మాస బహుళ షష్ఠి ౬.

No. 157
నంచిక ౧౫౭

మిక్కిలి మనోహరమగు సువాసన 126

(రిజిస్టరు కాబడినది.) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాబడినది.)
ఇప్పటికాలపు రుచి కనువగునది, సాటిలేని మనోజ్ఞమగు సువాసనగలది.
అల్పాహులుగాని, నారాయణులుగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము
చేయబడిన కేవల పుష్ప సారము.
నీ తువాలవై కొన్ని బిందువులు చిలుకరించినచో, మనోజ్ఞమగు
సువాసన నిన్ను లగరించును.
ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.
చిన్న నైజ (అర డ్రాం) సీసా 1-కి రు 0-8-0
మధ్యరకము నైజ 1-డ్రాం " " 0-12-0
వేరొక నైజ 2 " " 1-4-0
పెద్ద నైజ 4 " లేక 1/2 బెన్జిన్ " 2-0-0.
వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.
పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులలోను దొరకును. దీనికి
అనేకమగు నకలు సెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసావైన
ను, కాడ్డ వైనను ఆటో దిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో
దిల్ బహారు యొక్క సలక్షణములను పరిశీలనచేయ గోరువా రీ దిగువనానికి
వ్రాసినచో అణాకికృతుగల సువాసనకాడ్డ ఉచితముగ పంపుదురు.

సోల్ వజంట్లు ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కో; నెం. 155, జుమ్లా మసీదు బొంబాయి.

ఇంగ్లీషు
మోటరు యంత్ర విద్యాశాల

3-24 పాటర్నరోడ్డు, మాంటూరోడ్డు.

ఆంగ్లముచే ఆంగ్లముకు ప్రత్యేక పాఠ్యములు కలుగ
జేయబడును. 820

వైవారికి దరఖాస్తు చేసికొన వలయును.

ఆత్మజ్ఞానా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.

దయ్యముల సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయచర్చ
గ్రంథకర్త :- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.

చిన్న నైజ చక్కని గ్రంథము. వెల రు. 0.8-0
మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము
పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు

ఆంధ్ర రాష్ట్రముకొరకు ప్రత్యేకముగ తయారుచేయబడిన
“ఆంధ్ర శిగరెట్లు”

881

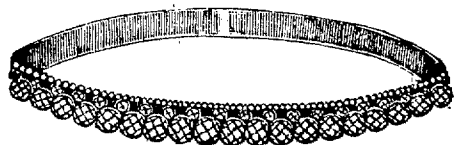
(కోడిపుంజు మార్కు గలవి)

స్వదేశీ పాపరమును ప్రోత్సహింపరచ దలచిన ప్రతివారును భరతఖండ
మున పెరిగిన మేలైనపుగాకుచే జేయబడు కోడిపుంజు మార్కు ఆంధ్ర
శిగరెట్లనే కొనుడు. వెల సరసము. యంతమాత్రమును విదేశీ శిగరెట్లకు
తీసిపోవు. పాకెట్ 1-కి ఆరు శిగరెట్లుగల మారు పాకెట్లు గల
పెట్టె 1-కి వెల రు. 1-8-0

మారు పెట్టెలుగల కేసు 1-కి వెల రు. 118-12-0
ఒక కేసుగాని, వైగాగాని తీయువారికి స్పెషల్ కమిషను ఇవ్వబడును

యూనివర్సల్ టుబాకో కంపెనీ,

6, జనరల్ పీటర్సరోడ్, మాంటూరోడ్ పోస్టు, మదరాసు.

మీ రేమైన కొనదలచినపుడు ముందుగా
మా క్రొత్త క్యాటలాగును చూడండి. వ్రాసినచో
ఉచితముగ పంపుదుము.

నెండిలో కాని, బంగారములో కాని, కోరిక

నమూనాలలో మీ ఇష్టమువచ్చినట్లు, పనితనముదొరకునది ఇచ్చటనే.

ది. నదరన్ ఇండియా జూయలరీ మాన్యుఫ్యాక్చరింగు కంపెనీ,

874

సాపుకారుపేట, మదరాసు.

మలబద్ధకమున కద్దుత చికిత్స

మరువకుడు! క్యాలాల్ మరువకుడు!!
అను ద్రావక మొక్కచే.

ఇయ్యది రుచియు వాసనయు లేనిది. దీనిని తుడిచేసి
చెన్న పట్టణములోని న్యాయాధ్యక్ష స్టాండ్ డరు ఆయిల్
కంపెనీ వారిచే బజారులో అమ్మకమునకు ఇవ్వబడుచున్నది.

ఈ క్రింది యావధ దుకాణములందు దొరకును:—

స్మిత్ స్టాకింగు అండ్ కంపెనీ, ఎస్సినేడ్
డబ్లి. హెచ్. హాలర్. బ్రాడ్వే
ఆర్. మెన్లూర్. మాంటూరోడ్

నార్బన్ అండుకంపెనీ సెన్థోమ్ మరియు నార్బన్

దాదా అండు కంపెనీ చీనాబజారు వీధి

అల్బిన్ అండు కంపెనీ బ్రాడ్వే

అయ్యోకల్లు మొదలి 2-57 దేవరాజమొదలివీధి

సెల్ట్ ఆండ్రూస్ ఫార్మెసీ. వేపేరి

రాజా. డి. మాని. బందరువీధి 879

TRY AT ONCE!! TRY AT ONCE

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM.

PRICE 8 ANNAS PER BOTTLE

SOLD EVERYWHERE.

Our Catalogue sent free on application.

AMRUTANJAN DEPOT,

Bombay & Madras.

Special Large Type Edition
CELEBRATED NOVEL. IN BIG TYPES
MARY PIERCE
Or The Memoirs of a Maid Servant.
By G. W. M. REYNOLDS in 8 Volumes
Rs. 5 Single Volume As. 12, printed in glazed
paper, and contains more than 1,500 pages.
This novel is one of the Masterpieces of
Reynolds, full of gripping and Thrilling inter-
est throughout. Only a limited number of
Copies are printed owing scarcity of paper.

The virgin's kiss or the bronze Statue.
By G. W. M. REYNOLDS in 4 Volumes, Rs. 2
Single Volume As. 12. This novel is unri-
valled in fluency plot and description of nature,
art and love and characters, and is one of the
excellent productions of Reynolds. Only a
limited number of Copies are printed owing
to scarcity of paper. Apply sharp:—
Superior Watch Co.,
POST BOX No. 167,
536 (A.) MADRAS E.

బహుమతి! 5 రూ!ల నెలగల వాచ్. బహుమతి!!

ఈ చిత్రపులోగల సిరా అద్దక వ్రాము అస్థియాదేశపు
14 క్యారట్ల గోల్డ్ పేటెడ్ నిబ్బుల ఫౌంట్ టైప్ చేసిన, ఒక
సిరాబుడ్డి, 1 నిబ్బు, 1 క్లీప్స్ వో వెల రు. 8-4-0. ఈ శాసన
కొనవారలకు వై చెప్పిన గడియారము ఒకటి బహుమతిగా
యివ్వబడును. మదరాసు మెయిల్ రోడ్డు కంపెనీ,
(888) చెనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

324, Hornby Road Fort Bombay.

స్వదేశోద్యమము

పెద్దిభట్ల లక్ష్మీనరసింహముగారు-తెనాలి (విస్తరిత కథనము)

ఇంగ్లండులో తయారగు వస్త్రముల నితర దేశముల కె గురించి చేయుచున్న ప్రయత్నములను గురించి వర్తమానమును; ఆట్లుగల మనదేశములో ఖర్చులగు వస్త్రముల విమర్శము అధ్యయనము 6000 వస్త్ర యంత్రాలవలన నుండవలెను.

ఇట్లుండుటకు 150 సం॥ లైనను బట్టును. మతీ-సాక సందర్భము కలదు. ఇప్పుడు మన దేశముందు 80 లక్షలకంటె పెక్కువ సంఖ్యగల నేతగాం ద్రున్నారు. (Indian Year Book 1917 Page 383) వస్త్ర యంత్రాల తీర్చిదిద్దకొని వీరికి జీవనోపాధిత్వమును; విద్యుత్ మేణ నేతపని మరచిపోవుదురు. ఇంతేకాక వీరు యంత్రాలలో గాని, తదితరవిధముగ గాని కూలి చేసికొనవలసి వచ్చును. మతీయును, యంత్రాలలో పనిచేయువారు నేతపని నెఱింగినవారుగ నుండ నవసరములేదు.

కాబట్టి మనదేశములోని నేతగాంధ్రు భాగుపడవలె ననినయెడల వారు దేశవాళీ వస్త్రములతో వస్త్రములను దయారచేయునట్లు ఇండియాలోని జనులందఱును ప్రయత్నించవలెను; మతీయు, వారికి దగునహాయముచేసి ప్రోత్సాహము నీయవలెను. ఇట్టి ప్రోత్సాహము మనదేశపు స్త్రీలవలననే కలుగవలెనని నేను ప్రభువుమున నే వ్రాసియుంటిని. హూణవిద్యా పరిచయులును హూణవిద్యాధికులును తమ స్త్రీల కీ విషయములను బోధించి అనేక యుగములనుండి స్త్రీలు తయారచేయుచు వచ్చిన నూలును వడుకునట్లు చేయుట నేతపత్రికముకు మిగుల సహకారియగును. ఈ పని మన జాతీయగౌరవమునకు పునాది యని మన స్త్రీ లెరుంగవలెను. అప్పుడే మన దేశము పూర్వమువలె మరల పేరు ప్రఖ్యాతులగుచును.

రాజకీయాధిక పారిశ్రామిక విషయములందు ప్రమాణ గ్రంథముగా చాణక్యవి ఆశాస్త్రియందు నేతపత్రికమును గూర్చి యిట్లు వ్రాయబడియున్నది.

“వారము (లేక, నూలు) ను వడుకుటకును, చొక్కా (నర్మల, నస్త్రములను, త్రాళ్ళను, తయారచేయుటకు ను, తగు నిపునత్వము కలవాని నూ తాద్యపుండు (అనగా నేతపత్రికను అధ్యయనం) నియమించవలెను.

శ్రుష్టుడు (అనగా నొత్తబొమ్మ) ను, వారను, ప్రత్తిని ‘తూలు’ (అనగా జల్లేకు దూదివంటి దూది) ను, జనప వార, గోగు వార, మొదలగు పదార్థములను బాగుచేయుటకు పూర్వమునాసినులు, కుంటివారగు స్త్రీలు, బాలికలు, ఉపాదానమువలన జీవించు స్త్రీలు, ప్రవజితీలు (అనగా, యోగి నులు), జరిమానా చెల్లించినందున చెరసాలయందుంచబడిన స్త్రీలు (అనగా దండప్రతికారిణులు), జారస్త్రీలెల్లయు, రాజాముక్క నపుకరిలోనుండు వస్త్రవాసిని, దేవాలయములందు నపుకరిమానిన దేవ దాసిని, లోనగు వారిని నూత్రాద్యమును నియమించవలెను.

వడకబడినవారును నున్నచో నైనచో, కట్టచేసినచో (అనగా ముడుకనన్నచో.) నొక్కప్పుడునున్నచో, లోన దారము ఎక్కువగా తయారైనచో, తక్కువగా తయారైనచో (నూత్రాద్యపుండు) పరిశీలించి తగినట్లు వారికి నేతము నీయవలెను. మతీయు మంచినీరములలో నొక్కవ వారమును తయారచేసినవానికి (జిగునకును, కన్నులకును చల్లననను కలుగుటకు) చమురును ఉళికిపప్పును (తెలములకొద్దరై నై.) నూరుతిగ నీయవలెను. పండుగ (‘తిథిపు’) దినములలో కూడ వారిచేత పనిచేయించి ప్రత్యేక బహుమతుల నీయవలెను. పనితక్కువగా చేసినను, కొంతపదార్థమును కరుగువరచినను, నేతమును తగ్గించవచ్చును. కూలి (లేక, వేతనము ను) నిచ్చించి నిర్జీతకాలములో నిర్జీతమైనపని చేయునట్టి పనివాండ్రు లేక నేతగాంధ్రులన నేతనీయించవచ్చును. వస్త్రమునుగాని పదార్థమునుగాని వారించునట్లు నూత్రాద్యపుండు కనిపెట్టి యుండవలెను. వారగుడ్డలు, దుస్తులు పట్టుగుడ్డలు, ఉన్నిగుడ్డలు (అనగా శ్రుష్టులతో చేయబడిన గుడ్డలు) నూలువస్త్రములు, మొదలగువానిని తయారచేయు వారికి పరిమళద్రవ్యములు పుష్పమాలికలు తదితర ప్రోత్సాహక గమగు వస్తువులను బహుమతిగ నీయవలెను. వివిధములగు వస్త్రములు, గుప్పట్లు కంబళ్లు, తెరుగు మొదలగు వానిని తయారు చేయించవలెను. (‘అనిష్కాసిన్య’ అనగా) యింటిలోనుండి బయటకు రానిస్త్రీలు, దేశాంతరగతులగు భర్తలుగల స్త్రీలు, కుంటి వారగు స్త్రీలు, బాలికలు- ఇట్టివారు పనిచేయవలసి వచ్చినప్పుడు నపుకర్లగు స్త్రీలవారూ నూత్రాశుభావ పనిచేయించుచు వారిని గౌరవముగ జూచుచు వారికి నూలును వడుకును నీయవలెను. (వీరిని) నేతపత్రికలవలన గాగలిగిన స్త్రీలు తెల్లవారు బాముననె (అనగా, అనుబోదయమునకు లూర్యమే) తాము వడకన నూలుకు కిచ్చుట (భాండవేతనావినియము) ను సంపాదించుకొనుటకు తగు

సేర్పాటును చేయవలెను. (అప్పుడు, నూలు) పరీక్షించుటకు దగినంత మాత్రమే వెలుతురుండవలెను. అధ్యక్షు డా స్త్రీల ముఖము వంకర జూచినను, వారిలో నింకేమైన మాట్లాడినను, కఠినశిక్షకు పాత్రుడగును. క్రయద్రవ్యము నిచ్చుటలో నతని దాలస్యము చేసినయెడల నతనికి మధ్యమతరగతి శిక్షను విధించవలెను. పూర్తిగాని పనికి క్రయద్రవ్యము నిచ్చిన యెడల గూడ నతని నష్టే శిక్షించవలెను. పనిచేయుటకు ముందుగా నేతమును పుచ్చుకొని పనిచేయని స్త్రీకి బొటన(నేలును) చేరించవలెను. పదార్థమును స్వంతముక్రింద నుపయోగపరుచుకొన్నను, కొంగిలించినను, పారిచేసినను అట్టే శిక్షించవలెను. నేతగులగు సేతగాంధ్రుడు వారి నేతములలో నుండి తగినంత జరిమానా విధించవలెను. త్రాళ్ళను, లోహకవచములను, తయారచేయువారిని అధ్యక్షుండు కనిపెట్టి పట్టును మొదలగు వస్తువులను తయారు చేయించవలెను. నూలు గాము నుండి యెను, వారనుండియును, త్రాళ్ళను; చేను, వాసముల తెర నులనుండి పట్టెలను తయారు చేయించవలెను.”

(Shamasastri's Kautilya's Arthashastra, English Edition, pp 140, 141.)

ఈ వై విషయ మంతయును గాజువకు, రాజపరి వారమునకును వలయు వస్తువులకు మాత్రమే కర్తవ్యమని తోచక మానము. ఐన నిట్టి నిర్బంధములు లేక స్వేచ్ఛగా నూలును వడుకుట స్త్రీలకు గౌరవముగపని యని యందులందఱు చెలియ నగును. ఈ గ్రంథ మిప్పుటికి పు మారు రెండు వేల సంవత్సరము పై కాలముల క్రిందట వ్రాయబడిన దగుటచేత వక్కాల్సందు మనదేశము రాజకీయ, ఆర్థిక, పారిశ్రామిక విషయములం దంత యత్నోద్యమ గు దేశముం దుండవలయును ఈగ్రంథము (అనగా ఆశాస్త్రియ)ను జదువువారలకుఁ దెలియును. విరోధా దేశములు మిగుల సనాదికస్థితియందుండిన ఆకాలముందు మనదేశ మనుభవించిన మహాన్నత్య దశతో విరోధియులు సాగరికా గ్రేసరులై యున్న యిక్కాలముందలి మనదేశపు పౌనస్థితిని బోల్చిన యెడల మనకు లజ్జాకరముగ నుండును. ఈక్రింది జాబితావలన నీసంగతి బాగుగఁ దెలియును.

Table with 4 columns: Year, Value, and other details. Includes data for 1914-15, 1915-16, 1914-15, 1915-16, 1914-15, 1915-16, 1914-15, 1915-16.

స్వదేశోద్యమమును గూర్చి వ్రాయుటలో నేతపరిశ్రమనుగూర్చియే వ్రాసినవియును, నితరపరిశ్రమలనుగూర్చి యుపేక్షించితినియును చదువరులు నాయును నెవమెవ్వరి తలచెదను. ప్రధమములో నేను వ్రాసియు మానవునకు వలయు పదార్థములలో అన్నవస్త్రములే ప్రధానములగుటచేత వస్త్రములగుర్చి యంతగ వ్రాసి వారడను; కాని, తక్కినపరిశ్రమలనన్నిటిని గూడ మన దేశ క్షులు ప్రోత్సాహపర్చవలెను. ఇందుకు తాగ్గాణముగ వస్త్రపరిశ్రమను గూర్చి చెప్పించితిని. కావున మనదేశమందలి స్త్రీ పురుషు లందఱును స్వదేశాభిమానమును నెంపొందించి కష్టారాగ్య దేశవస్తు ప్రోత్సాహము కలుగజేయవలెనని కోరుచున్నాను. గ్రంథ విస్తరభీతిచే నింతటితో నీ విషయమును ముగించుచున్నాను.

సంగీత సుధాంబుధి. ఇందు సంగీత లక్షణములును, ప్రధమాభ్యాస పద్ధతులును, వాడుకయందున్న అనేక రాగాములకు ఆహావానాది క్రమములును, తాగగ్యా, దీక్షితులు, శామాశాస్త్రులు, ఘనం సీమయ్య, కున్నకుడి కృష్ణయ్య, ముల్లపూర్ణయ్య, గోవిందస్వామియ్య, గర్భపురి నామలు, పురందూరితలు, నారాణాశాస్త్రిగారు, తరంగంబాడి పంచనానయ్య, సదాశివరావు మొదలగు సుమారు 25 పూర్వపసిద్ధ వాగ్గేయకారుల విరచితంబులైన వర్ణములు, కీర్తనలు, జావళి మొదలగునవియును, తత్కాల రుచ్యమైన హిందు స్థావరీ, పార్వీలు, యింగ్లిషునోట్లు, తిలానా మొదలగు (Delicious Miscellany) లలిత మిత్రములును, స్వర తాళములతో అందరికి సులభముగ గ్రాహ్యమగునట్లుల వ్రాయబడియున్నవి. ఇందు వీణ, హార్మోనియం చక్రిపలములతో యేర్పడును. మంచి గ్రేసు కాగితములో ముద్రితమై మేలు లెండు చేయబడినది. ... వెల రూప 2-0-0.

యం. ఆది అందు కంపెని, (911) 39, చిన్నతంబివిధి, మదరాసు.

అత్యుత్తమైన జోస్యము మీ జననకాలమును లేవనిగాని లేక మీ వయస్సును నక్షత్రమునుగాని లేక మీరు జూబును వ్రాయువేళను గాని తెలియజేయుదు. మీ జీవితఫలములు సంపూర్ణముగ ఒక సంవత్సరమునకు తెలుపబడును. ఇందులకుగాను మీ రొకరూపాయిని మాకు పంపవలెను. మా జోస్యముయొక్క శ్రేష్ఠతను గూర్చి కుంభకోణములో హైకోర్టుకేసుగనున్న టి. కే. శివరామయ్యరు బి. ఏ. బి ఎల్. గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:- మీరు చెప్పిన భవిష్యత్తు అత్యుత్తమముగ ఈ సంవత్సరమంతయు ఇనుమంతయు విరుద్ధములేకుండ నిజమైన దృష్టాంతము నిచ్చినది. డి కలింగ అస్సోసియేట్సు బ్యూరో 902 చొడవరము, విశాఖపట్టణముజిల్లా.

ప్రాణము గల బొమ్మలు బయట, లోపల, ఫలములు, చేరాలు, గ్యాసు దీపములు, గుర్రుల కాళ్ళు - వారడి పుస్తకములు వికయించెదము. క్యాబలాగు కావలెనా? (592) బి. శత్రువర్ష అందు నన్ను విశాఖపట్టణము. ఆర్. సి. ఎచ్. హెన్రూలు ప్రధానోపాయము గను గూర్చి నడిపి నామచే రచించబడిన యాక్రిది గ్రంథములు, పితాపుత్రముల గ్రంథ కర్తయైద్ద దొరకును. (882) పోస్టేజికాక వెల 1. శ్రీ రామకృష్ణ పరిమహంసచరిత్రయు బోధములు - పద్యకావ్యము - మొదటిసార్పు (12 ప్రతులు ముద్రితమున్నవి) 0-8-0 2. ,, ,, రెండవసార్పు 0-10-0 3. శ్రీ గోరాంగ (వైతన్యశాస్త్రము) చరిత్రము - పద్యకావ్యము - మొదటిభాగము 1-4-0 4. ,, ,, రెండవభాగము 1-4-0 5. చూపలతి-నాలుకము (క్రొత్తకథ) 0-14-0

శాంతిదాంబ ఇది శ్రీ భగ్యవోధిని యొక నాటికము. సంఘమరాచారి సాస్స-రణమునకు మార్గమింద జూపబడినది. అందురుగు జరివి తీరవలయును. వెల 4 అంశాలు. పోస్టేజి వేరు. అంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7, ఇంటి కెట్టి కిధి, మదరాసు

మదరాసు ప్రైవ్యుపత్రిక.

మదరాసు మెయిలుపత్రిక నిరసనము

మదరాసు ప్రైవ్యుపత్రిక పాశ్చాత్యులలో నొకతెగ కానును నిజమైన సమాచార భాగముగా మెయిలుపత్రిక చెప్పుట ప్రతి కలు కొన్ని పేర్కొనుచున్నది. పాశ్చాత్యుల ప్రతినిధి స్థానము నధిష్టించితిమన విలంబముతో ప్రైవ్యుపత్రిక చుట్టు నుండలించుటకు నూడ గడంకుటలే తమ మేము పత్రిక ను గూర్చి కొంత వ్రాయవలసి వచ్చింది. మదరాసు ప్రైవ్యుపత్రిక య జమాల భావమును. అరేబి కార్యభాగమును వహించియు న్నాడని గూడ చెలియుచున్నది. సంపాదకుడు చెన్నపుర లోని పాశ్చాత్యులలో హెచ్చుచున్నంత సంతకలసి మెలసి యుండుటలేదు. మేమిట్లు వ్రాయుటలో నవరూపము మా పుట మారలంపు కాదు. మదరాసు ప్రైవ్యుపత్రిక సంపాద కుడు బాంబే క్రాంతికు న్నాటికా సంపాదకుని కలెనే పాశ్చా త్యుడైనను బాంబేయు క్రాంతికు పత్రిక ఎటుల పాశ్చాత్య పత్రికకానో మదరాసు ప్రైవ్యుపత్రిక గూడ నటులే పాశ్చా త్యపత్రిక గాజాలదని మేము తెలుసగోరినము. మేము పా శ్చాత్య ప్రతినిధుల నని ఏల చెప్పకొనుచున్నా మనగ మా యజమానులను సంపాదకులను గూడ పాశ్చాత్యులే. మే మివిషయమును గూర్చి నెక్కువందిపాశ్చాత్యులతో చర్చి చియుంటిమి. మారిధానమును వారందరు నంగీకరించిరి. చాల మంది పాశ్చాత్య విశేషులును పునునీరు, ఇంగ్లీషుమను, స్ట్రేటుమను పత్రికలును మాతో నేటిభవించినవని నిన్న సాయం కాలము వెలువడిన సంచికలో మదరాసు మెయిలుపత్రిక సంపాదకుడు ప్రకటించెను.

ఇందులకు సమాధానముగ నేమదయమున మదరాసు ప్రైవ్యు పత్రికలో సొక దీర్ఘవ్యాసము ప్రకటించబడినది.

ప్రైవ్యుపత్రిక

మదరాసు మెయిలుపత్రికపట్ల మేమెట్టి వైరు ధ్యమును పునలేదు. ప్రస్తుతకాలమున ఆసిసి నెంటుమ్య గారి ఆంక్షాశన మెంత అచచితమో మదరాసు మెయిలు పత్రిక అం షోశనముగూడ సంతయచితమే యగునని మేము వివరించి తిమి. ఇందులకు మెయిలుపత్రిక ఇట్లు వ్రాసినది. ఇందులకు తగిన క ణో త్తరము సె సం గ వ త న ని యే మే ముగూడ మొదట తలచితిమి. అట్లు చెప్పదలచిన నెంతైన ను చెప్పగలము. కాని మెక్కుదశలనుండి మే మాపత్రికతో మైత్రిగలిగి యుంటిమిగాని కొన్ని యపాత్రపు వాక్యములకొకట తీరిన వైరమును కల్పించుకొనుట సముచితము గాదని తలచితి మి. మరియు నాపత్రికయే త్వరలో తన తొందరకు పశ్చాత్తా పము నొందగలదని తలచితిమి.

మే మింతవార వంతవారమునను మాకలముపో టింత పని చేయు నంతపని చేయు ననియు మేము చెప్పకొనువార ము గాము. అది సంపాదకధర్మము గాదు గాని మెయిలు పత్రిక వ్రాసిన వ్రాతలవలన మేమిందుక చెప్పకొనవలసినచ్చి నది.

మదరాసు ప్రైవ్యుపత్రికలోని విషయములు పాశ్చా త్యుల కొరకే ముఖ్యముగా నుద్దేశింపబడి పాశ్చాత్యుల దృక్ప థము నుండి పాశ్చాత్యుల కొంత పాశ్చాత్యులవలన వ్రాయ బడుచున్నది. “ఇండియను నోట్సు” అను తీర్చి కతో వారమున కొకసారి పాశ్చాత్యులకు భారతీయుల భావములను తెలుపు టకు వ్రాయబడు విషయములు తప్ప ముఖ్యవ్యాసములందు మరి ఏవియును దేరములే వ్రాయబడుటలేదు. ఈ పత్రికా సంపాదకుడును సహాయ సంపాదకులును కార్యనిర్వాహకు డును గూడ ఆంగ్లదేశమున పుట్టి పెరిగినవారే. మాకు పాశ్చా త్యులతో సంత పరిచయములేదను వ్రాత నిరాధారము. సంపా దకుడు తన భావములను నిష్పక్షపాత బుద్ధితో వెల్లడించిన స్వధర్మమును నిర్వహించినవాడగును గాని ఇతరుల భావము లను యంత్రమువలె వెల్లడించుట అతని ధర్మముగాదు. మేమిట్లు వ్రాయుట సముచితముగాదని మనెతిమిగాని ఈ దేశమునందలి పాశ్చాత్యులలో ప్రముఖులగువాగ పలువురు పలుసారులు మా అభిప్రాయములను ప్రకటించుచు లేఖలను వ్రాసిరి.

మా పత్రిక ఒక భావతీయుని యాజమాన్యము క్రింద జరుపబడుచున్న దని మెయిలుపత్రిక వ్రాసినది. మాపత్రిక “మదరాసు ప్రైవ్యు ప్రింటింగు పబ్లిషింగు కంపెనీ” వారివలన నడుపబడు చున్నది. ఆకంపెనీ వాటాదారు తనతో ఎందరో తెలిసికొనుటకు మే మెన్నడును ప్రయత్నింప లేదు. కాని ఒక భారతీయుడు ఆకంపెనీ వాటాలలో చాలభాగము కొనె ననియు అతడు ఆకంపెనీ నియామకపడగు యజమాని యనియు మేము నమ్మెదము.

తీవ్రతమ యుద్ధదశ

సంధిపతన - అప్రస్తుతము

చెప్పిలుగారి గంభీర సన్ధాసము

లండను ఆక్టోబరు 3:-ఆల్బిన్, క్లబ్బులో నేడు చెప్పిలుగారికి విం చొనరింపబడినది. విందున చర్చిలుగా రిట్లు ప్రసంగించిరి:-ప్రస్తుతమున చనము మహా సమర కఠిన భాగ మున నున్నాము. సంధి ప్రసంగములు జరుప నిది సమయము గాదు. ఆంగ్లేయుల శిశ్పియు, ఆంగ్లేయుల బలము, ఆంగ్ల దేశీయుని విద్యుత్త ధర్మముల గూర్చి ప్ర శం సిం ప వలసినసమయమై యున్నది. గతవారమున ఆస్త్రియ గారు తమ యువపన్యాసమునందు వివరించిన సంధికిని, వర్తమానమున విల్సను గారు కోరిన సంధికిని వ్యత్యేప్తములేదు. ఇరువురును ప్రస్తావనైవికాధికారమును నశింపజేయుట ప్రాముఖ్యమని వచించుచున్నారు. వర్తమానమున మన యత్నముల కీ విధాన మె నిధానమై యున్న దనియు, భావి కాలమున ప్ర పంచ నా గ రి క తా పై ర్య ము న కు జర్మనులను సంపూర్ణముగ నోడించుటయే ముఖ్యమనియు నిరువురును పలికియున్నారు. ఏ యాశయములతోడ మనము యుద్ధ మొనరించుచుంటిమో యా యాశయము లింకనుఫలవంత ములు కాలేదు. ప్రస్తావనై విక నిరంకుశ ప్రభుత్వమింకను వివాద ము నెందలేదు.

మానవకోటికి వైరులు.

ప్రస్తావనరంకుశ ప్రభుత్వము మానవకోటి కంతకును వైరి యనిన సత్యమోక్షి గా నేరదు. అచిరకాలముననే సంధిజరుగు న ను కొందరు. ఆ కాంతి స్థిరమైనది గాదు. తమ దేశమువై వైరినేరలు దాడి విడిసి జలుంపవలంబు కాపాడితిమని నిరంకుశ ప్రభుత్వము చెప్పకొన సాగును. “మిమ్మును గాపాడియుంటిమి. గనుక మున్నందు సహాయము చేయవలసిన”దని నాయకులు జర్మనీ ప్రజల హెచ్చరింతురు. సంధిపాసగిన యుత్తరక్షణమున మనతోడ జర్మనులు మైత్రి నెరపి, వాణిజ్య సంబంధములను నెలకొల్పుదురు. మాకు సంవత్సరములు పోరాడినపిమ్మట నిట్టి పరిష్కారము నంగీక రించుట భాగ్యము కాదు. ప్రాముఖ్యమగు నుద్దేశములు, నెర వేరక మున్నె యిట్టి సమాధానమున కంగీకరింతుట కంటె బలవత్తరమగు, పారభాటు వేగం దుండనేరదు.

యుద్ధ మాలమున జర్మనీలోని నిరంకుశాధికారము వివాదన మొంది, ప్రజాస్వామ్య మేర్పడినవో. లోకమున నిరమగు కాంతి వెలయును. అట్లు గానియెడల, నింగ్లాండు దేశము సంతృప్తి నొంది యుండ నేరదు. జర్మను దేశమున పైనికనిరంకుశాధికారము వైచేయి యగును. అట్టి యాన్న త్యము నింగ్లాండుదేశము సహింపక ఆ యాన్నత్యము నెప్పు డంత మొందించుట యని ప్రతి వ్యక్తియు ప్రశ్నించును. ఏదియో యొకవిధమున, యూరోపు వ్యవహారములు స్థిరముగ పరిష్కారమైన గాని అమెరికా దేశమునకు గూడ విక్రాంతి కలుగ నేరదు.

కాని పట్టుదలతోడ సమరమును సాగింపవలసియున్నది. బలమగుయత్ని మొక్కటి యొనర్చినజాలును. యుద్ధమున మనము విజయముందుదుము. ఇట్టితరుణములు నాయనభవమున రెండు సార్లు సంభవించినవి. రెండు పర్యా యములు నిట్టి యవ కాళములను విడిచి పెట్టిరి.

ఆ ఆధికారమును బట్టి అత డాదాయ వ్యయములను పరిశీలించును గాని పత్రికా నిర్వహణమును గూర్చి అతడు కలిపించుకొనడు. అతడంత మూర్ఖుడుగాదు. చాల సరకుడు. జౌచిత్యము నెరిగినవాడు. ఈ పత్రిక ప్రారంభింప బడి 50 వత్సరములైనది. తదాదిగ నేటి వరకును పాశ్చాత్య పత్రికయే యైయున్నది. నేటికిని పాశ్చాత్య పత్రికయే. అది అట్లుండు పద్ధతికిని సంపాదకుని స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము లేని పద్ధతికిని యజమాను లంగీకరించుటవలననే ప్రస్తుత మున్న సంపాదకుడు సంపాదకత్వమున కంగీకరించెను. వెనుక ఆగ్నతు నాటు కంపెనీ భాగస్వాములలో నొకరు యజమానిగా నున్న ప్పటికిని నేటికిని భేదమేమియునులేదు. చెన్నపురిలోని ఇండ్లలో చాల భాగము భారతీయుల సాత్తేగాని పాశ్చాత్య విధాన మున పాశ్చాత్య గృహముల చుట్ట నిర్మింపబడిన గృహము భారతీయునదే యైనను భారతీయునకే యింటిఅద్దె వచ్చుచుం డినను అది పాశ్చాత్య గృహమనియే పిలువబడును గాని భార తీయ గృహమని పిలువబడదు. అని మదరాసు ప్రైవ్యుపత్రిక వ్రాసినది.

స్పియానుకాపుయొద్ద సొకసారియు, డాడ్లనల్సుయొద్ద నొక పర్యాయమును ఇట్టిస్థితి సంభవించి యుండెను. కాని తగు రీతిని యత్నిములు జరిగియుండక పోవుటచే, రెండు అవకా శములు ను ను నము పో గొట్టుకొంటిమి అవసరమగు, అవస్కందన యత్నములను మనము జరిపి యుండినవో, మన నైశ్యముల కింతత్రమ యుండక పోయి యుండును. మన కిన్ని ప్రమాదములు సంభవించి యుం డక పోవును. ఆయుధము ఇప్పటికిని కష్టపరంపరను భేదించు సామర్థ్యమునుకల కలను. ప్రమాదముల నన్నిటిని తుత్తురియ లానర్చి విజయలక్ష్మిని మనపా లానర్చుకొన గలము. గూర్చి దృఢవిశ్వాసము.

సముమెరైను యుద్ధము కట్టువడుట

గత ఆరుమాసముల యందును, జర్మనుల యంతర్గామి సమరము కట్టువడినది. జర్మనుల యంతర్గాముల వలన నైనిక కాన్యములకు గాని ఆర్థిక విషయముల యందు గాని మనకు నిరోధము కలుగలేదు. అమెరికానుండి సహాయములు వచ్చు చున్నవి. “సముమెరైనులధికముగ నోడలముంచి వేరు ననుకొం దము. ఇట్లు మనయోడలు ముంచివేయబడుచుండియెడల మన మెంతకాల మా నష్టమును భరింపగలమి”ని ఫిలెదెనరి మార్చి నెల లయంగు విరివిగ పరిశీలించబడి యుజ్జాయింపు వేయబడినది. స్వపోషణ మొనర్చుకొనుచు, విదేశములయందు చాల కాలమువరకు యుద్ధము జరుపగలవని తేలినది. మన సప్తయి లంతమగులోపున యుద్ధమునకు సంబంధించిన యితరవిషయ ములు కొన్ని పరిష్కారమై మన సప్తయిలు వృద్ధి కాగలవని యపుడు దృఢమయ్యెను. కాని అంతర్గామిక సమరమున జర్మ ను లోడిపోయి రని చెప్పట కిప్పట్లో నవకాశములేదు. ఏ నదీ న మార్గములయందు మరల జర్మనులు అంతర్గామికయుద్ధమును సాగింతురో, ఏప్రతియెత్తుల మూలమున నీ నూతనవిధానము లెంతకాలమున భగ్నమగునో, చెప్పజాలము. జర్మనుల రెండవ యంతర్గామిక సమరము ప్రారంభమై మనచే నాటంకపరంప బడినది దృఢముగ చెప్పగలము. సముమెరైను వ్యవస్థగూర్చి మన నాకాదశములు విశేష మగు కృషి యొనర్చెను. మన సమరసామర్థ్యమున కెట్టి కొరతయు కలుగలేదు. జర్మ నుల యంతర్గామిక సంగ్రామమునుండి యాసామర్థ్యమున కొ కింతయు నష్టము కలుగదయ్యెను. అంతర్గామిక సంగ్రామ ప్రారంభ దివసమునకంటె నేడు మన దేశ మందు ఆహారపదార్థ సంచయములు కృద్ధియైనవి. యుద్ధమింక సాగిన యెడల, ముందు సంవత్సరమున మన నైశ్యములకు వర్తమాన మున కంటె విశేషముగ స్వదేశమున నుండి సహాయ మలవడ గలదు. సోమునదివై నొకపక్షము దినములలో మనభిరంగిదశము తెన్నియొ వేటటన్నుల యుగ్మిగోళములను శత్రువులవై వేసినవి. ఇటీవలి యవస్కందనములలో సోమునది యుద్ధ మంతటియం గును వ్యయమైనవానికంటె రెండింతలు యుగ్మిగోళములు ఖరైచ్చినవి. జర్మనులు తమ యంతర్గాముల నుపయోగించినను, ముందు సంవత్సరమున నేటికంటె, భిరంగిదశముల సత్వ మధి కము కాగలను. మిత్రమండలి విజయ విశ్వాసపూరితమై యున్నది. ఈ యంతమున జర్మనులు గ్రహించియుండినను పురములయందు భీతిని కలిగింప యత్నించుచున్నది. తత్కారణముననే మన నైశ్యములను దరిమివేయ వారు విశ్వప్రయత్న ముల నొనర్చుచుండిరి. ఆంగ్లేయులు యుద్ధమున కంకురు వెన్నెముకయనియు ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమే తమ విజయమునక వరోధ మనియు జర్మనులు గ్రహించియున్నారు. కష్టాదు భూతమున సామ్రాజ్యము బలకరమై, నానాటికి సామర్థ్య మున హెచ్చుచుండు నని చెప్పిలుగారు చెప్పిరి.

త్వరపడుడు! వెల 10 అణాలు. చక్కని నవల!!

కలభాషిణి విజయ సేన:- ఇది యొక అద్భుత నవల దీనినిగురించి మేమేమియు చెప్పనక్కరలేదు. ఇది శ్రీ పురుషు లిరువురును చదువదగినది. కొన్ని ప్రతులే యున్నది.

వ్యవహార చంద్రిక:- ఇది గ్రామ మనసపు కరణము, స్త్రీడరు గుమస్తాలు, గొప్పతెలులు, జమీందారులు, వ్యాపారస్థులు మొదలగు వారందరికి అనుకూలముగా నుండు టకు నూతన ఆట్ట ననుసరించి తెనుగున వ్రాయబడియున్నది. వెల 12 అణాలు. అయ్యర్ అందు రావుజీ, (898) కృష్ణమనాయని అగ్రహారం మద్రాసు.

అధినివేశన సైన్యములు.

యుద్ధ కౌశలము.

శత్రుస్థానము లనేకమున వశపరచుకొనుట.

లండను, ఆక్టోబరు 4.—క్లిబ్బూర్న్ లు హాయిగు గార్లు తెలియపరచిరి.— లాంజిమార్కు, టువర్హిమైట్సు పరి సరములయందు జరిగినయుద్ధమున మేము విజయమందితిమి. పట్ట నిశ్చయించిన స్థానములను దీని బట్టితిమి. విశేషముగ ప్రాముఖ్యముగల స్థానములు కొన్ని మాయాధీనమైనవి. ఇప్పటివరకు మూడు వేలమంది వైరివై నికులను మారెనాలలయందు లెక్కించిరి. వాతావరణశిథి ప్రధానమున అనుకూలముగ నుండెను గాని రానురాను మారిపోయినది. పశ్చిమమునుండి గారి విజ గును, వర్ష ముగురియును, వైనికుల గమనమున కంతరాయము కలిగి మౌనికదళచర్యల కవరోధమయ్యెను. అయిననువిమాన దళములు, శత్రువులు ప్రతిముట్టకులనిమిత్త మెవల గుమిగూడుచుండిరో, శత్రుస్థానము లేవకనన్న వియు, మున్నగుముఖ్య సమాచారము సెనుగినది. ముట్టిడికార్యములయందు, ఆంగ్ల, ఆస్ట్రేలియను, న్యూజిలెండు పటాలములు పాల్గొనినవి. ఆంగ్లసైన్యములలో ఐగ్లండు, మేన్సు, స్కాట్లెండు మున్నగు దేశముల వైనికులుండిరి. అన్ని భాగములయందును పురోగమన ముత్తిఫుముగ నుండెను. మెసినిరోడ్డున దక్షిణమున మా గవ్యస్థానముల నుదయముననే చేరుకొంటిమి. రోడ్డుకు తర భాగముననున్న నాంగ్లపటాలములు పోల్డరుహాత గ్రామమును దొమ్మియొనర్చి పట్టుకొని పిమ్మట పోలిగనవుత్తపరిసరముల నుండి వైరులను వెడల గొట్టిరి. ఆస్ట్రేలియను న్యూజిలెండు సైన్యములుగూడ మాలెనావార్లస్తాకు కాగ్లెంట్ థెయి మున్నగు స్థానములను బట్టిరి. ఎడమ భాగమున నాంగ్లసైన్యములు ముందునకు సాగి పోల్కాడెటు ప్రభుపరిసరముల చేరుకొనినవి. ముట్టిడిప్రారంభమైవెంటనే కొన్ని స్థానములు బట్టువడెను. మేమదివరలో నాలోచించుకొనిన ప్రకారము ముట్టిడి కార్యములను జరుప ప్రయత్నములు ఫలవంతము లయ్యెను. ర్యూటెలు, న్యూజిలెండు గ్రామముల నాంగ్లములు వశపరచుకొని వీసలేకు పరిసరమున నున్న ఉన్నత ప్రదేశము నాక్రమించుకొనిరి. ఆస్ట్రేలియను సైన్యములు బ్రాడ్లెండు నాక్రమించుకొని, ఈ వెసునకు తూర్పున 5 మైళ్ల దూరమున నున్న యున్నత ప్రదేశమున స్వస్థపడినవి. ఎడమ భాగమున నున్న ఆంగ్ల సైన్యము పోల్కాడెలోని చాల భాగములను దొమ్మియొనర్చి పట్టుకొనిరి. చచ్చినజర్మనుల సంఖ్యనుబట్టియు, క్రడీలైన వైరివైనికులు తెలియజేసిన యంతములను బట్టియు, మేము ముట్టిడింతు మని కొన్ని నిమిషముల క్రిందట జర్మను పటాలములు కొన్నిటికి వ్యక్తమయ్యెనని గుమించుచున్నది. కనుక మా ఫిరంగిదళములు యుద్ధసన్నద్ధ మగుచుండిన శత్రు వైనికులవై గురియైనవి. కనుక వారల ముట్టిడి విఫలమయ్యెను. ఫిరంగుల బారినుండి తొలగిన శత్రు వైనికులను మా పరాక్రమంబున బెరుగొనిరి. జర్మనీయు లీరంగమున విశేషముగ నష్టపడి యుండుటచే, ప్రతిముట్టకు లింకను ప్రారంభము కాలెను. గ్రా వెనుస్తావెలునకు తూర్పుభాగమున రెండు ప్రతిముట్టకులు ప్రారంభమయ్యెను గాని ఫిరంగిదళముల తీవ్రతచే నవి రూపు మాసెను. లాంజిమార్కు పరిసరమున మరియొక ప్రతిముట్టడి యారంభమై తీవ్రమగు పోరాటము సాగెను. కాని శత్రువు లోడింపబడిరి. జయించుకొనిన స్థానములు మాయాధీనముననే యున్నవి. సాయంసమయము నమీపించుచుండ పోలిగను వుద్ధు పరిసరమున ప్రతిముట్టకులు మరల నారంభమయ్యెగాని యందు వైరులు విజయమందలేదు. అనన్తరంబున ప్రారంభ మున యుద్ధభూమియందు జర్మనువైనికు లక్యధికముగ నుండుటచే, జర్మనీయుల కధికమగు నష్టములు గలిగినవి. మా సన్యములు స్వల్పముగ నున్నవి. కొన్ని ఫిరంగులును, యుద్ధ పరికరములు విశేషముగను మాకు లభ్యమైనవి.

తోటపల్లి గూడూరువార్తలు.

ఆయా, ఈ గ్రామ మా గాడిభూమిని పను సెకండు భాగములుగా భాగించి నీరు పారించుకొనుచున్నారు. ఆ భాగములలో కొందఱభూమిని చేర్చెదరు. ఆ కారణ మేమో తెలియదు. గ్రామస్థుల నడిగినను కారణము జెప్పరు. ఆ భాగములలో చేరినిభూమిభూయందులలో భాగము పంచుకొని అనుభవించు వారి భూమిమాత్రము వారు మరూరాలగు రెడ్ల నాక్రయించుకొని యుండుటచే వారి భూమికి నీరు సారవల కేయబ్బడియు లేదు. మరూరాలాశ్రయము లేని వీరలస్థితి యావ్యాపముగా నున్నది. ఇట్టివ్యాధి మొదైనగలదా? పురవాసి.

గంధిగారి విధానము

నిన్న సాయంకాలమున జరిగిన సభ

నిన్న సాయంకాలము గోక్షేహాలులో సభ జరిగినది. మాంటాగూగారికి సమర్పించ బడవలసిన విజ్ఞప్తివైని సంతక ములను చేయించుటకు చెన్నపురిని కొన్ని దినజనలుగా నిభాగించుటకును ఒక్కొక్కడివిజయకు ఒక్కొక్క ఇనస్పెక్టరును కొంతమంది కలంటీరులను నియమించుటకును ఏర్పాటు చేయ బడెను.

దినజనలు - ఇనస్పెక్టరుల పేర్లు.

1. రాయపురము, ఎం. దేశికాచారిగారు.
 11. నూర్య నారాయణసెట్టి పీధి.
 2. తండ్రియార్చేట. ఎన్. ఎస్. రాయలు నాయుడుగారు.
 192. ఎస్సెనేడు.
 3. కొయరుపేట. పి. కె. సభాధితి మొదల్యారుగారు 120 సంజీవ గాయు కోవెల పీధి.
 - 4 హార్పురు జి.ద.ప్రగిరి సాహెబుగారు 5 కచ్చాలేశ్వరము ఆగ్రహారము ఎన్. వేనావలము పిళ్ళగారు 139 కారులు మచ్చెంటు పీధి.
 - 6 ఎన్లెయి నేడు కె సంజీవకామతుగారు హోము రూలు ఆఫీసు బ్రాడ్వే 7 ఏక-బావులు 8 క్రైవలీద జేసినవి.
 - దేవరాజపిళ్ళగారు 45 సంబుల వ్యవసాయి, జి.టి. 9 పార్కుటవురు 10 వెండ్రూరు రంగ నాథం నాయుడుగారు 11 ప.కువాము సుజీరు రామనాథరావుగారు కోల్కత్తాన్సిల్లి 12. వేపే.
 13. ఎన్కూరు సి.ఎస్. గోవిందరాజ మొదల్యారుగారు, వై.ఎం. ఐ 14. కీల్వపు, 15. నుంగంబాకం, జి.వి. కళ్యాణసుందర మొదల్యారుగారు. 66. బజారుకోడ్లు, రాయపేట, 16. చింతాద్రిపేట, జి. హా కిర్యోత్తమరావుగారు, 3. నూబంగ రాపిడి, 17 చీపాకు, 18. లిరువలి కే.డి.ఎం. ఆర్. నరసింహయ్యంగారు 19. కులిసింగ నెరుమాల్కొవెలపీధి, 19 రాయపేట పి. ఎస్. తిరునవుకరసు మొదల్యారుగారు 63 బజారుపీధి, 20 మైల పూరు జి. ఎం. కృష్ణస్వామయ్యంగారు 24 పాడు మాడపీధి.
- ఇందు కొన్ని అసమగ్రములగు నున్నవి. ఆ వివరములు సోమవారమునాడు తెలుపబడును. సహాయము చేయగోరు వారు ఇనస్పెక్టరులకు వ్రాయవలెను.

మోటులనము - దొంగవృత్తు.

ఈ నెల 2వ లేదని దేవభాంకరుగారు బొంబాయి మెయిలులో చెన్నపురినుండి బొంబాయికి వెళ్లుటకు రెండవ తర గతి బండిలో విడిచిబల్లను ఏర్పరుకొని బండిలోని కెక్కువచ్చుసరికి ఒక వైనికుడు దానివైని ట్రాపిని సంచని వెట్టి నాని తీయుటకు నిరాకరించెను. దానిని తీయుటకు దేవభాంకరు గారు గట్టిగ చెప్పునరి కతని కాగ్రహము కలిగి అతడు దేవభాంకరుగారి చూటకు క్రింద బారవేసెను. క్రిరాంగారును కృష్ణస్వామి గారును మరొకందరును దేవభాంకరుగారితో స్టేషనుకు వెళ్లెయిండుటచే వారు తొందరపడవచ్చి వైనికుని మందలింపగ నతని కాగ్రహ మధికమైనది. అతడు వారిందరి నాగదిలోనుండి పొమ్మసెను. వారు నిరాకరింపగ అతడును అతని మిత్రులును వాడై కలియబడిరి. దేవభాంకరు గారికి కొన్ని చెబ్బలు తగిలినవి. స్టేషను మాస్టరును పిలువగా నతడువచ్చి దేవభాంకరుగారిని మరయొక మొదటి తరగతిబండిలో కూర్చుండబెట్టెను గాని ఏమియును చేయలేదు. పోలిసు ఇనస్పెక్టరును సాన్టంటులును చూచుచు మిన్నకుండిరి గాని ఏమియును చేయలేదు. పిమ్మట దేవభాంకరుగా రారాత్రి జరిగిన విషయముల నన్నిటిని క్రిరామగారికి తంతి వార్తల మూలమునను లేఖల మూలమునను తెలిపిరి. దారి పొడుగునను ఆ వైనికులు ఆయనకు తొందర గలిగించుచునే యుండిరి. ఆయనయును సోల్దరులను గూడ బొంబాయికి బయలుదేరుటచే వారి పీడ ఆయనకు తప్పవని గాకపోయెను. ఆగ్గణము స్టేషనులో దేవభాంకరుగారు పోలిసువారితో చెప్పగా నదిట వారాయన బండిలో నిద్దురు కనిపియులను తోడుగా పంపిరి. దేవభాంకరు గారు హోమురూలు సభ్యులనియు న్యాయుండియా పత్రికకు చేరినవారనియును తెలియ గనే వైనికు లాయనను చంపెదరుని గూడ బెడరించిరి. వారు చాల స్టేషనులలో తమ బండిలోనుండి దేవభాంకరుగారి బండిమొదటకు పోయి ఆయన సుచ్చరింపరాని దుర్భాషలాడిరి. అని ఎన్. క్రిరాం బి. పి. గారు న్యాయుండియా పత్రికకు వ్రాసిరి.

నీతాపూరున జరుగనున్న రాష్ట్రీయ సాంఘికమహాసభావ్యవహారము రామబహద్రుల దొక్కురు కె. యన్. బుడెడగ గారు నడిపివ నర్హుకరించిరి.

వర్ణ విమర్శ.

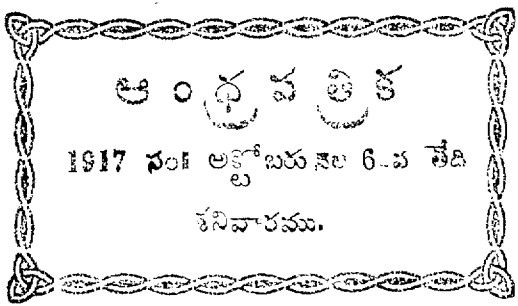
వర్ణభేదము లనాదిగా నేర్పరచబడియున్నది. ఇవియొక కాలములో నొకరిచేత నేర్పరచబడిన వని చెప్పట కశ్యములు. సృష్ట్యాదియందు దేవునిచేతనే యేర్పరచబడినవి. ఇందుకు శాస్త్రప్రమాణము లనేకములుగా ఘోషించుచున్నవి. చాతుర్వర్ణ్యం మయాసృష్టం గుణకర్మ విభాగశః. అను గీతా వాక్యముచే దేవుడు నాచేత నాలుగువర్ణములు సృజించబడినవని చెప్పవచ్చును. సృష్ట్యనంతరమందు కొంతకాలమునకు ఈ నాలుగువర్ణముల సృజించినాడనుటకు తగిన శాస్త్రప్రమాణము లేకపోవుటచే సృష్ట్యాదియందే యేర్పరచినాడని యొప్పుకొనవలయును. ధాతాయథాపూర్వ మకల్పయత్. అను శ్లోతివలన బ్రహ్మ ప్రకృతి సృష్టిని పూర్వసృష్టి ప్రకారముగానే కలిగించెనని తెలియుచున్నది. దీనివలన పూర్వసృష్టలయందు గూడ వర్ణ భేదములు ఉండినటుల సిద్ధమగుచున్నది. హిందూ మత స్థులందరు శాస్త్రప్రామాణ్యము స్పష్టవలసియున్నది. శాస్త్రప్రమాణేతర కేవలయక్తిచే నిటీవల వర్ణ భేదము లేర్పడినవని ప్రతిపాదించువారు హిందూమత ప్రతిష్ఠలుగారు. వారలగూర్చి వర్ణ భేదముల విషయమై చర్చించుట యనవశ్యకము. ప్రథమతః శాస్త్రమేముఖ్యప్రమాణమగుటచే వారల నొప్పించవలసియున్నది. అదియ ప్రకృతము. ఏతాతతా ప్రతిస్పష్ట్యాదియందు దేవునిచేతనే వర్ణ భేదముల దృష్టానుసారముగా కల్పింపబడుచున్నవని సిద్ధమైనది. జుబుంద రేకబాలిగా నుండినగాని మనకు స్వరాజ్యాది ఫలములు లభించవని భ్రాంతిచే కొందరు వర్ణ భేదముల బోగొట్టుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నవారు. స్వరాజ్యప్రాప్తి యెటులున్నను ఈ ప్రయత్నమునకు వర్ణసాంకర్యమే ముఖ్యఫలమగుచున్నది. వర్ణ భేదములుండిన స్వరాజ్యప్రాప్తి యేల కలుగకూడదు. తాము తమ తమ వర్ణాశ్రయములలోనుండి ప్రభువులను స్వరాజ్యమునకై కోరకూడదా, వివాదం. రేకబాలియైనగాని స్వరాజ్య మిచ్చట లేదని చెప్పియుండిరా, అట్లులనిన ఏకబాలిగా నుండుట మా నుతనమృతముగాదని మనవిచేసికొనకూడదా, సర్వజనైక మత్యము గలిగినగాని స్వరాజ్యప్రాప్తి గలుగదు. ఆయైకమత్యమునకువర్ణ భేదరాహిత్యము పరమసాధనమనిన నిదియు నవిచారణమైయున్నది. ఏకబాలియైనంతనే యైకమత్యము సిద్ధించునా? ప్రకృత 'మేకబాలిగానుండేది బ్రాహ్మణులకైకమత్యము సిద్ధించెనా ఇటులనే ఇతరవర్ణములలో నాయావర్ణస్థుల కైకమత్యముసిద్ధముగా నుండేనా లేదనియెల్లరకును తెలిసినవిషయమే గదా? ఇటులుండగా నేకబాలియైన మాత్రము ననే యైకమత్యమెటుల సిద్ధించును? ఇది సిద్ధించకపోవుటయే గాక ఈబాలి సాంకర్యాంగీకారానంగీకారములచే విభుల మహా వైషమ్యములు గలిగి పూర్వసిద్ధయిన యైకమత్యము గూడ జెడనని తోచుచున్నది. ఐనచో నైకమత్యమేల సిద్ధించననిన చునోవైషమ్యము లుడిగినచో సిద్ధించును. అయినోవైషమ్యమునుగుట యెట్లులనిన సర్వజనులను దేవునిచే నియమించబడిన స్వకర్మోచిత ధర్మావరణబద్ధశ్రద్ధ లయి నియమించబడిన నపేక్షింపక శాస్త్రీయమగు పరోపకారముల చేయుచు జనులందరిని స్వకర్మోచితధర్మముల చేయు నటుల ప్రోత్సహించుటకు తమతమ మానసముల సర్వభూతైక్యమును సంభావించుచు పరాపకారచింతారహితులయి యుండినచేదల యనవశ్యమగుచు లడంగును. అద్దానిచే నైకమత్యముగలుగుటకు సందియములేదు. ఈరీతిచే యితర యుగములయందును, ఈయుగమందును, పూర్వీకులగు చెట్లను వర్ణభేదములు గలవారై యుహపరమఖముల ననంతముగా ననుభవించిరి.

మల్లాది ఆంజనేయశాస్త్రీ

శ్లేగు మరణములు:— సెప్టెంబరు 29 వ తేదీతో సంత మగు వారములోపల హిందూదేశమునందు 9,773 గురు శ్లేగు దుగ్మతవలన శాధపడిరి. అందు 7,434 గురు మరణించిరి. ఆయా రాష్ట్రముల సంఖ్యలు:— బొంబాయి 8604; మదరాసు 536; బెంగాలు 1; బీహారు 84; సంయుక్తరాష్ట్రములు 118; పంజాబు 48; బర్మా 71; మధ్య పరగణాలు 707; మైసూరు 376; హైదరాబాదు 4,057; మహ్య హిందూదేశము 275; రాజపుత్రస్థానము 615; కాశ్మీరు 1. (?)

గత నెల గోదావరిజిల్లా మాఫారం ఫిర్కాకు బోర్డు ఎన్నికలు జరిగెను. సరిపల్లి నేంకట రాజగోపాల రావు గారు ఎన్నికలయందు జయమందిరి.

నవాబుపాలెం మాఫారములకు మధ్య లోకలుఫండు కోడ్డు బాగుగాలేదనియు, గ్రావెర్ గట్టిది చేయవలసినగుటలు పడినవనియు జగన్నాథపురం కోడ్డుసంఘ బందపడినదనియు, దానిలో బండ్లు చిక్కుకొని వస్తువులు పోవుచున్నవనియు మాఫారమునుండి యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

ఆంధ్రులు: భవిష్యత్-రవ్యము.

ప్రత్యేకాంధ్రమహాసభను విజయవాడలో జరిపి ఆంధ్రులు కార్యోత్సాహము నీ సందిగ్ధతను గమున జూపగలిగిరి. సభ ముగిసి యారుదినము లయినది. మాంటాగూగా రీ దేశమున కరుదెంచు కాలమా సమీపించుచున్నది. సభా తీర్మానము లలో కెల్ల ముఖ్యతీర్మానములు మాంటాగూగారికి ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణముగూర్చి విజ్ఞాపనపత్ర మం పుటయు, ఇందునుగూర్చి వారితో స్వయముగ ముచ్చటించుటకు ప్రముఖులు వెడలుటయు నై యున్నవి. విజ్ఞాపనపత్రము దయారుజేయుటకును, ఆంధ్రుల చేష్టాల్గు జేయించి కొనుటకును, ఎట్టి ప్రయత్నములు గావించబడుచున్నవో దెలిసికొన గోరెదము. ఈ తరుణమున యొక్క మణముయి నను వృథ గావించుటకు వీలులేదని ప్రముఖులు గుర్తించవలయును. ప్రతి మహారాష్ట్రము యమూ ల్య మయ్యిదిగో గాన్పించుచున్నది. ఆంధ్రుల కిరవ్యము ప్రత్యేకాంధ్ర మహాసభ జరుపు తతో ముగియలేదు. అప్పటి నుండియు, ఆరంభ మయినది. కార్య భార మంతయు నిర్వహించవలసిన తరుణ మాసన్నమైనది. ప్రస్తు త రాజకీయాందోళనముచే, భారతదేశము నేర్చి కొనిన పాఠమును, ఆంధ్రులు గూడ హృదయము జేసికొనవలయును. రాజకీయ పరిస్థితుల ననుసరించి కార్యక్రమము మారుచుండవలయును. ఏతరుణము ను దెట్టి నూతనావకాశములు లభించునో, వాటి నన్నిటిని వెన్నెంటునె యపయోగించుకొనుట నేర్చి కొనవలయును. ఒక్కొక్క యవకాశము జూరబో యిన, అది తిరిగిలభించుట దుర్లభముగ నుండును. పిమ్మట పశ్చాత్తక్తహృదయ లగుటచే లాభముం డదు. ఇట్టి యమూల్యావకాశము నొకదానిని ఆంధ్రప్రముఖులు గమనింపలేదని మా యభిప్రాయ ము. ఆంధ్రోద్యమ సూత్రములను యఖల రాష్ట్ర ప్రముఖు లంగీకరించునటుల గావించి, భాషాప్ర యుక్తరాష్ట్రసమస్య దేశీయమహాజన సభామోద మను బడయుటలు జేయుటచే, మన కోర్కెలు సిద్ధించుటయే గాక, స్వపరిపాలన మునకును రాష్ట్రస్వాతంత్ర్యమునకును నూతనోత్తేజము గలు గునని, మన యాశయముయి యున్నది. ఇట్టి ఆశ యము ఫల ప్రాప్తి గాంచుటకు, ముఖ్య మార్గ మెద్దియో నాలోచించుట యవసరము. ఈ సమ యమున, ఆంధ్రనాయకు లితర రాష్ట్రములకు వెడలి నుతన్యాసముల నొసగి, ఆయా రాష్ట్ర ప్రజ లకు రాష్ట్రసిద్ధాంతము బోధించుట కష్ట సాధ్య మయిన కార్యము. అందుకు విద్యాధికు లనేకులు బూనుకొనవలసి యుండును. స్వల్పకాలములో నీ పని నెరవేరునదియు గాదు. ఇంతకన్నను సుల భమగుమార్గము వేరొకటి గ న్పట్టు చున్నది. రాష్ట్రీయ నాయకులను ప్రత్యేకముగ సందర్శిం చి, యుద్యమముపట్ల వారి పూర్ణాంగీకారమును మనము బడయగలిగితిమేని, వారి యనుచరులు వేరు యభ్యంతరముల గల్పింపజాలరు. దేశభాషా సమస్య దేశీయ ప్రముఖుల యాదర్శమున కేటుల పాత్రమగుచున్నదో, అనేకమారులు దెలిసియుం

టిమి. అందుచే వారిని సందర్శించినచో న్యాయమై, సహేతుకమై వెలయుచున్న భాషాప్రయుక్తరాష్ట్ర నిర్మాణ సిద్ధాంతమునకు, వారు సానుభూతినిజూపి సంపూర్ణాంగీకారముదెలిపెదరనియే మా విశ్వాస ము. ఈవిశ్వాసము బలపడుటకు ముఖ్యకారణము, భారతభీష్మలనదగిన డాక్టరు సర్.యస్. సుబ్రమ ణ్యయ్యరుగారు, తమ యామోదమును రాష్ట్ర విషయమై బహిరంగముగ దెలుపుటయే. ఆంధ్ర ప్రముఖులు వెడలి, యితర రాష్ట్రనాయకులతో స్వయముగ ముచ్చటించినచో, రాష్ట్రీయకూల భావమును యుత్సాహముతో వారు బ్రకటించెద రనియే మా నమ్మకము. నేను, కాంగ్రెసు సంఘ సభ, ప్రయాగయందు జరుగుట మొదలిడును. ఆ సభకు, భాషాప్రయుక్త విభాగము గూర్చియు, ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణము గూర్చియు, ఆంధ్రులకు ప్రత్యేకరాష్ట్రీయశాఖ నొసగుట గూర్చియు, డాక్టరు పట్టాభిసేతారామయ్యగారు తీర్మానముల సంపియుండిరి. అవి నేడో రేపో చర్చకు రా నచ్చును. అలహాబాదు నగరమునకు దేశీయప్ర ముఖు లనేకు లేతెంచెదరు. శీతారామయ్యగారి ప్రయత్నములకు జేయూతనొగుటకు, ఆంధ్రప్రము ఖులు గొంద రాపురికి వెడలి, నాయకుల సందర్శనము జేసియుండినచో, విశేషలాభ మొనగూడె డిదేయని మా యభిప్రాయము. ఆసభకు వెడలిన వారిలో, బిసెంటుగారును వారి సహాయకవర్గము వారును రాష్ట్రసిద్ధాంత సుముఖులు. అందుచే వారి సాయమును బడయుటకు వీ లగును. లోకమాన్య తిలకుగా రాపురికి వెడలిరని నేటి తంత్రీవార్తలలో గాననగును. వారు భాషాప్రయుక్తరాష్ట్రవాదులు. సి.పి.రామస్వామయ్యరుగారు, ఆంధ్రోద్యమ సూ త్రముల నామోదించువారు. విహారరాష్ట్ర ప్రతి నిధులు ఆంధ్రుల యాశయములకు సానుభూతి జూపెదరు. ఆంధ్రప్రముఖు డగు చితామణి గారును గౌరవనీయులగు శర్మ, రామచంద్రరావు ప్రధ్యతులును, న్యాయతి సుబ్బారావు పంతుల గార్లును, గోరిన సాయమును గావించియుండెడి వారే. కాని వీరి యందరియందును గడలిక జనింప జేయుటకు, నుత్సాహభరితు లగు ఆంధ్రోద్యమ వాదులు గొందరు కృషిసలుపుట యవసరము. ఇట్టి మహోత్సృష్టమగు నవకాశము విషవదగి నది గాదు. సీతారామయ్యగారంపిన తీర్మానము లేతీరున బరిణమించునో, జూడవలసి యున్నది. గతించినదానికి విచారించి బ్రయోజనము లేదు. ఇక ముందయినను, ఇట్టి యమూల్యావకాశము లను బోగొట్టుకొన గూడదని ఆంధ్రసోదరులకు నివేదింపుచున్నారము. నేటి దినమునుండి మైనను అన్యరాష్ట్రనాయకుల గాడాభిమానమును సంపా దింప ఆంధ్రులు నడుముగట్టుట ధర్మమని దెలుపు చున్నారము. వైజాపీన కర్తవ్య మటుండ, యిం కను ఆంధ్రదేశములోనే యపాయములు బూర్తిగ చొలగలేదని, కె. సుబ్బారెడ్డి, జి. లక్ష్మణరెడ్డి, వై. గోవిందరావు, ఆర్. సుబ్బారావు, వై. శేష ప్పూర్ణు ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణము గూర్చి వార్తా కత్రిలకు వ్రాసిన లేఖనుబట్టి విదితమగుచున్నది. వీరు వ్రాసినలేఖలో నూతన ప్రతికూలకారణము లెవ్వియు గాన్పింపక బోయినను, ఆంధ్రోద్యమ శంఖారావ మనుక్షణము మ్రోగుచుండిన గాని, ప్రాతికూల్యము దగ్గి, ఉద్యమోత్సాహము ప్రబలత గాంచదని, సువ్యక్తము గాగలదు. ఆంధ్రోద్యమము నై పాఠకుల దృష్టి మరలుచుండుటకు, మాచే నై నంత వరకు, బసిబూనితిమి. ఆంధ్రనాయకులు యుద్యమమును గూర్చి యుత్సాహ మతిశయింపని మండలములలో, నుపన్యాసముల నిచ్చి యు కరపత్రముల బంచిపెట్టియు, ప్రముఖుల సంద

ర్శించి వారిని సుముఖుల గావించియు, ఆంధ్రో ద్యమ నినాదము దేశమందంతటను ప్రతిధ్వనించు నటుల జేయుటకు బ్రార్థితులు. ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మా ణముచే, బాధ్యత వహింపని రెండు ప్రభుత్వము లుదయించునని, నై విలేఖకుల భయము. ఆంధ్ర రాష్ట్ర వాదులు, స్వపరిపాలనాదర్శమును సంపూర్ణముగ నంగీకరింపుచున్నారు. స్వ పరిపాలనా విధానమున భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభాగమును జేర్చుటచే, బాధ్యతగల జాతీయ స్వ పరిపాలనము స్వీకరముగ లభించునని, ఆంధ్రోద్య మవాదుల విశ్వాసము. అందుచే యీ విలేఖరుల భయమున కేమాత్రమును దాపుండదు. దత్తమండ లము లనియు, నుత్తరసర్కారు లనియు, సహజ విభేదము లెవ్వియును గానరావు. ఆంధ్ర పరిపాల నమున తాత్కాలికముగ గలిగిన గొన్ని సందర్భ ములచే, నీ నామము లుదయించినవి. ఎల్లరకును ఆంధ్రభాష యే మాతృభాష. ఆంధ్రభాష నాధార పరచికొని, ఆంధ్రుల యుత్తేజమునకుదోడ్పడుటకే ఆంధ్రోద్యమ మారంభమయినది. అట్టి మహిమా ద్యమమున, కృత్రిమ విభేదములు సమసిబోవలెను. పశ్చిమాంధ్రదేశము, బెత్తరాంధ్రదేశము మొ దలుగా గల నామము వీ విభేదములను దొలగింప వచ్చును.

ఆంధ్రప్రముఖులు నిర్వహించవలసిన కార్య భారము మహాత్తరమయినదిగ గాన్పించుచున్నది. ఒకవంక, ఆంధ్రదేశీయుల నెల్ల రసభిప్రాయముల నేక ముఖమునకు దీసికొనరాబయల్పింపవలెను. వేరొ కవంక, అన్యరాష్ట్రీయుల సానుభూతిని బడయవలె ను. మరియొక వంక విజ్ఞాపనము దయారుగావించి, ప్ర జలకుజాతీయాశయములదెలిపి, వారిచేష్టాల్గుకొ నవలయును. ఇంతియగాక సమర్థు లగుఆంధ్రప్రము ఖుల నెన్నికొని, మాంటాగూగారి యొక్కరు బంప వలెను. ఇందుకు, మనవ్యవహార మనసరము. ధన మవసరము. కార్యోత్సాహ మవసరము. పట్టు దలగావలెను. నిరుపమానముగ ధీశక్తుల నుపయో గింపవలయును. ప్రతిపక్షులకతర్కమును ఖండింప వలయును. స్వకృత న్యాయమును నెల్ల డిగావించవల యును. ఇమ్మహా యజ్ఞదీప్తినిర్వహణమునకు, ఆంధ్ర జాతియొక్క ధనము, బుద్ధిబలము, స్వాధ్యత్సాగము మొదలగు యావచ్చుటలను వినియోగించి కార్య దీక్ష నైకొనినగాని గమ్యధానము జేరుటకు వీ లుం డదని గాన్పించుచున్నది.

ఇందుకు స్థాయిసంఘమువారు 14 వ తేది సభలో కార్యక్రమము నిర్ణయించి, స్వల్పమగు యీ వ్యవధిని బూర్ణముగ నుపయోగించి, కార్య సిద్ధి బడచు గోరుచున్నారము.

(౧)

యూరపియను తెవరు ?

నిన్నటి మెయిలుపత్రికలో బ్రచురింపబడిన సంకేదకీయాభిప్రాయమును బట్టి, యూరపియను తెవరును ప్రశ్న జనించుచున్నది. ఆ యభిప్రాయ మును జూచిన పిమ్మట, మద్రాసు మెయిలుపత్రి కాభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకు లగుబా రెల్లరును యూరపియనులు గారనియే సారాంశము దేలు చున్నది. ఇంతవరకును మద్రాసు టైముస్ పత్రిక యూరపియనుల యభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించు చున్న దనియే ప్రజలు విశ్వసింపుచుండిరి. కాని మద్రాసు టైముస్ పత్రిక యూరపియనుల యభి ప్రాయమును దెలుప దని, మెయిలుపత్రిక చాటు చున్నది. మద్రాసు టైముస్ పత్రికయొక్క యాజ మాన్యము భారతీయునిచేతిలో నున్న దట. సంపా దకుడు యూరపియను డయినను, చెన్నపురి యూరపియను సంఘముతో నారికి విశేష పరి

THE GREAT WAR

Sternest Phase of War: Mr. Churchill's Speech

Austrian Premier on Peace

20,000 Aeroplanes Getting Ready in America

BRITISH & COLONIAL TROOPS' HEAVY GAINS

[Reuter's Agency]

Great Britain

[Sternest Phase of the War.]

"No Time to Talk of Peace."

Fighting Speech by Mr. Churchill.

LONDON, October 5.
Mr. Churchill was entertained to lunch at Aldwych Club to-day. In his speech he said: We are at this moment actually in the sternest phase of the war. We are actually entering a phase in which the convulsion of the nations will be most intense and when the fruits which we have gathered and gained may be won for evermore or shamefully and improvidently cast away. This is no time to talk of peace; this is the time to talk of British will, British power, British duty. There is no difference whatever between the kind of peace Mr. Asquith called for in his speech last week and the peace President Wilson demands. Both their expositions pointed to the same conclusion, namely, the decisive overthrow of Prussian militarism. Both pointed to that as the supreme aim of our present exertions and the sole indispensable settlement of Europe on a basis of right, freedom, and consideration for law and nationality as shall conduce to the future permanent security of the civilised world. Our war aims have been soberly restated but have not yet been achieved, and Prussian militarism has not yet been overthrown.

Enemies of the Human Race.

It is not extravagance of speech to say that the leaders of that militarism are the enemies of the human race. If the war ended to-morrow in an inconclusive peace, Prussian militarism would claim that it had saved Germany from invasion and defeat. German Junker leaders would tell the German people that they had saved them and would appeal for their future support. They would invite us on the morrow of such a fatal peace to become friends and cultivate commercial relations. I say it is our opinion at the end of three years of war that under no circumstances will we accept a solution of that kind. It would be an unmeasured and unmeasurable blunder, worse than any crime, to make peace before the vital objects have been achieved.

If the Germans became as it were a grown up nation like the liberated and emancipated democracies of the world as the result of the hard lessons of the war, then there would be peace again in the world; a real enduring peace. But if the war ended in an inconclusive peace, England would never rest under the prevailing conditions. Everyone would say this matter must be finished and everyone would say "when?" Equally the United States would never rest until a definite decision one way or another was obtained.

Need for Determined Effort.

Mr. Churchill proceeded to emphasise the necessity for grimly sticking on and pointed out that one might cast away the prize at the moment when one only had to grasp it. That had happened twice in his experience of war. Once he saw it at Spion Kop and again in the case of the Dardanelles, when one effort more would have secured complete results, but all was allowed to be lost in hopeless, abortive ruin. He asserted that if we took the necessary vigorous offensive measures there was no reason why the dangers and privations facing us should not be successfully overcome. He was profoundly convinced that we still retained the power to solve every difficulty and emerge triumphantly from the perils with which we were surrounded.

Check to Submarine Campaign.

Mr. Churchill declared that the great feature of the last six months had been the check of the German submarine campaign against Britain. It had failed to hamper our economic life or military action or to cut us off from great reinforcements from America. In February and March, most elaborate surveys were made over the whole fields of our economic and military life with a view to ascertaining what would be our capacity for continuing the war on the basis of certain heavy and continuous submarine sinkings. It was found that we should be able to continue the war if necessary and carry on across the sea, and feed and maintain ourselves for a period so long that other decisions would certainly intervene before it expired. He lately had the pleasing experience of increasing figures after writing up the scales of munition activities. Mr. Churchill continued:—It is too soon to say that submarineism is defeated. We do not know in what novel form it may be renewed, or how soon counter measures against those novel forms may become effective, but it is not too soon to say that the second great German submarine campaign against these islands, which is the vital factor, against which all else stands on a different footing, has been checked, even repulsed. It is not too soon to recognise the immense exertion of our sailors and the Admiralty in coping with the great difficulties of the situation. Our capacity to wage war is unimpaired, and the submarine has been powerless to affect it. The reserves of food in this country are far

greater than at the beginning of submarineism. The great resources of our islands have not yet been realised. If the war be prolonged, our armies next year will be stronger and better supplied than ever. On the Somme, our artillery fired in a fortnight many thousands of tons of shells. During the present offensive of under three weeks the tonnage of shells fired has been double that of the whole of the Somme battle. Next year the power of artillery will, in spite of the submarines, undergo another great increase. The Allies are united in confidence and we shall not fail. But we shall remember that our confidence is shared by the Germans. Hence the desperate effort to terrorise our cities. Hence the desperate efforts to drive back our soldiers. They know the British are the vital factors in the war, and that this Empire stands alone between them and victory. The Empire is a force which will be made stronger by trial and will grow in intensity as the months pass.

Agriculture and National Service.

RECRUITING DIRECTOR'S.

Plans and Arrangements.

LONDON, October 5.
Speaking at Edinburgh Sir Auckland Geddes, Director General of National Service, said with regard to manpower that the demands of the Ministry of Agriculture and the Army would henceforth be dealt with in exactly the same way in relation to the whole field of man-power and strategy. It would be no longer possible to say that the Army was allowed to seize men as it pleased. The Department was now definitely co-ordinated and their function was to transfer from the Civil employment, not of primary importance, and even from the Army, Navy and Air Services such numbers of men as the War Cabinet declared necessary. He would be no party to industrial compulsion. For great transferences of labour required it was proposed to utilise trade unionists for trade unions and employment exchanges for others. Men and women would be enrolled as war workers or war work volunteers and no man would lose by transfer. Enemy aliens would not be allowed to grow fat at the expense of the men serving their country. Every enemy alien regardless of age, would be required to undertake work of national importance under the Ministry of National Service. Otherwise he would be interned. With regard to neutral allies he hoped to get large numbers to undertake such work, there was not at present any intention of raising the military age. That might be necessary later, meanwhile, the army required as many volunteers between the ages of thirty and fifty as it could get.

Country Residence for Future British Premiers.

A Gift From Sir A. Lees.

LONDON, October 5.
Sir Arthur Lees is presenting his estate "The Chequers" in Buckinghamshire, as official country residence of future Prime Ministers of England.

The Order of St. Michael and St. George

LONDON, October 5.
The Press Bureau states that the Prince of Wales is Grand Master and Lord Lansdowne Chancellor of the Order of St. Michael and St. George.

The Shipping Trade.

National Wages Rate Discussed.

LONDON, October 5.
The Press Bureau states that the Shipping Controller has established a Conciliation committee at whose invitation representatives of shipowners and seamen have been discussing the possibility of standard national rates of wages and machinery to regulate the supply of men and conditions of employment. The Ministry is satisfied regarding the expediency of national rates and is prepared to create the necessary machinery. It confidently hopes that agreement between all parties will be reached for the fullest co-operation on all matters affecting the personnel of the mercantile marine.

British Electoral Scheme.

LONDON, October 6.
The redistribution scheme drafted by the Boundary Commissioners under the representation of the people's Bill adds thirty-one seats to the Commons, twenty-one in England, and one each in Wales and Scotland.

TELEGRAMS.

Exports to Scandinavia and Holland. No New Policy.

LONDON, October 5.
Reuter learns that yesterday's order regarding exports does not involve a new policy, but is merely an extension of the principles hitherto followed by the Allies. Its object is to require export licences for all goods alike destined for Holland and Scandinavia with the exceptions mentioned thus enabling the authorities to control the whole export trade uniformly and to direct its flow. Hitherto certain unimportant classes of goods have been exempt from licences.

Obituary.

LONDON, October 5.
The death is announced of Admiral Sir F. Tower Hamilton, commanding at Rosyth.

Australia

Australian Industries.

Return to Normal Conditions.

LONDON, October 5.
MELBOURNE:—An early restoration of normal industrial conditions throughout the Commonwealth is now assured.

SYDNEY:—Most of the coalminers in New South Wales resumed work yesterday.

Government Control Mines.

LONDON, October 5.
SYDNEY:—The Government of New South Wales took over the coal mines at the commencement of the strike, and the Government intends to control the mines for a considerable time, possibly for the duration of the war, paying owners a certain amount on each ton of coal.

America

20,000 Aeroplanes Under Construction.

Trained Aviators Getting Ready.

LONDON, October 5.
WASHINGTON:—The Minister of War announces that twenty thousand aeroplanes of every type recently authorised are actually being constructed. Trained aviators with complete equipment will be ready as soon as aeroplanes are ready.

Minimum Price for Cotton.

A Conference's Decision.

LONDON, October 5.
NEW ORLEANS:—The minimum price of thirty cents per pound to farmers has been settled by the conference of Cotton Interests of ten Southern States. This is considered justified by the present selling price of manufactured cotton products.

Splendid Submarine Hunters.

LONDON, October 5.
WASHINGTON:—The construction of an immense flotilla of destroyers is making remarkable progress. Naval experts expect that it will be ready for duty in European waters early in 1918. The destroyers are of a new design, and the trials of the first few completed have demonstrated that they are splendid submarine hunters.

Russia

Dispute between Ministry of Marine.

And Baltic Seamen.

Settled by the Soviet.

LONDON, October 5.
PETROGRAD:—Dispute between seamen of the Baltic Fleet and Ministry of Marine has been settled by the intervention of the Petrograd Soviet. Admiral Velezovsky, Minister of Marine, has telegraphed to the crews requesting them to be calm, as Germans are preparing for a sudden blow in the Baltic. The Seamen replied that the dispute is not concerned with fighting orders which will be obeyed immediately.

The Ex-Tsar.

LONDON, October 5.
PETROGRAD:—It is reported that the Ex-Imperial Family have been allotted a residence in a monastery near Tobolsk.

Germans Preparing New Offensive.

LONDON, October 5.
A telegram from Odessa states that General Mackensen is preparing for an offensive on the Focani front.

Germany

German Towns Bombed.

LONDON, October 5.
German towns have been bombed with good effect and the wish is strong for a systematic reprisal raids. The suggestion is supported that all our strength be used to destroy German aircraft at the bases in Belgium. This is regarded as the real defence of London. Strong action is foreshadowed. London is confident of overcoming raids. A successful beginning has been made since only a fifth of the raiding numbers have penetrated our defences while five enemy machines have been brought down and a dozen have been hit.—(C. & M. G. cable).

Austria

Austrian Foreign Minister on Peace. No Indemnities No Annexations, Universal Disarmament.

LONDON, October 5.
AMSTERDAM.—M. Czernin, speaking at a banquet at Budapest said "Now that we have dispelled the idea that Austria-Hungary is in a moribund state and have shown that we are thoroughly sound we can rely on the recognition of our vital needs in Europe until then, it was impossible to offer surrender and protection of our armaments but now we and our allies are in a position to lay aside arms and submit future conflicts to arbitration." He proceeded to urge necessity for general obligatory international disarmament, for otherwise, military necessities would be incomparably greater than in the past and burdens of nations would be intolerable. With regard to naval disarmament however, narrow ideas must be excepted and there must also be guarantees against an economic war of revenge. Mr. Czernin ridiculed indemnities for devastation of the Entente countries unless the latter were prepared to reciprocate with regard to devastation of Galicia, East Prussia, Isonzo and Turkey and German Colonies, but the Entente were gradually abating their claims and these would also probably be eventually abandoned. "We do not need territorial guarantees and can renounce enlargement of Austria-Hungary provided that enemy completely evacuates our territory, but let none imagine that this moderate programme of ours will hold good if the enemies compel us to continue the war, we shall revise the programme and demand compensation. I am not very optimistic regarding the readiness of the Entente to conclude peace on the above basis, but our hour will come guaranteeing free and peaceful development of Austria-Hungary".

British Front

British and Colonial Troops Heavily Attack Enemy. Many Positions Taken.

LONDON, October 5.
Last night's communique from Marshal Haig says, Attack over eight miles of front southward of lower trenches to Ypres-Baden Railway northward of Langemark was completely successful. All our objectives were gained. Positions of great importance were won. Over three thousand prisoners have already been counted. We are now in possession of the main ridge to a point thousand yards northward of Broodseinde. The weather after promising to be favourable became less settled and strong. A westerly wind blowing with the force of gale and rainstorms throughout the battle added to the difficulties of advance and airmen's work. Nevertheless aircraft did valuable work and afforded useful information as to the positions of our troops and the assembly of the enemy for counter-attacks. English, Australian and New Zealand Divisions delivered the assault. Among English troops were battalions from twenty eight counties. There were also a few battalions from Scotland, Ireland and Wales. Rapid progress was made at all points in the front. Only a short advance was intended southward of Menin Road where the objectives were reached at an early hour. English battalions northward of the road carried after a sharp fighting the hamlet of Polderhoek and Polderhoek Chateau and expelled enemy from numerous farms and small woods southward and eastward of Polygon Wood. Australians captured Molenwarelshoek and cleared houses on Zonnebeke, Broodseinde road. New Zealanders took Cravenstafel. The English on their left continued the line of our advance and reached the outskirts of Poelcappelle. The first objectives were gained on a whole front of attack shortly after the assault opened. Our advance against final objectives carried out in accordance with plan was equally successful. English troops took the villages of Reutel and Noordhoek and secured high ground overlooking Beclacre. The Australians captured Broodseinde and established themselves well over the crest of the ridge five miles eastward of Ypres giving observations eastward. The English on the left of our attack carried the bulk of Poelcappelle and secured the line of their objectives eastward of Poelcappelle Church. The whole of our objectives were carried before midday. Statements by prisoners and identifications of German unit, and numbers of German dead show that our attack, anticipated by few minutes attack by five German divisions against our front from Polygon Wood to Zonnebeke. The barrage descended on enemy's assembling troops and his attack did not materialise. Our infantry overwhelmed those who escaped from the artillery fire. Owing to enemy's losses in this area few counter-attacks have yet developed. Two were attempted early in the afternoon eastward of Cravenstafel but were broken up by our fire. Another north-eastward of Langemark led to severe fighting but failed to drive us out of positions gained. Later in the afternoon three counter-attacks southward of Polygon Wood were unsuccessful. Enemy's losses throughout the whole fighting were exceedingly heavy largely owing to the unusual number of German troops on the battle front, at the outset of our attack. Our casualties were light. We captured a few guns and much material.

LONDON, October 5.
Wireless German official message says:—There was powerful artillery duel throughout the night from Menthoulst wood to-day. It increased this morning to drum fire and a strong English attack in Ypres bend developed.

Enemy Attacks British Lines.

Attackers Driven Back.

Great Aerial Activity.
(Delayed in Transmission).

LONDON, October 5.
This evening's British communique says:—The enemy heavily bombarded this morning our positions between Tower Hamlets and Polygon Wood. His infantry attempted to advance but our artillery broke down the attack on the greater part of the front before it reached our lines. A few of the enemy penetrated

our barrage north of Menin Road, but our infantry completely repulsed them. Our positions are intact. There was a great artillery duel east of Ypres. Our aeroplanes dropped eight tons of bombs on Tuesday and hits were observed on three aerodromes in the Courtrai area and a forth near Cambrai. We successfully attacked dumps near Douai and sidings at Roulers. The enemy avoided our fighting planes but attacked our long-distance bombing planes far eastward of the line. Six German machines were brought down and four driven down. Six of ours are missing.

A Staggering Blow.

Enemy Thoroughly Alarmed.

LONDON, October 5.
Reuter's correspondent with the British headquarters says a new and staggering blow in Flanders was launched this morning in unsettled weather which, however, favoured us and handicapped the enemy. To-day's battle is a bid for a further grip on the great Menin Ridge system. The enemy was unquestionably fully alive to the impending attack, the only points of which he was not sure were just when and exactly where it would be made. That the enemy is thoroughly alarmed at the development of the strategic menace to the whole of his right flank is sufficiently shown by the feverish haste with which he is hurrying up fresh troops and shuffling his reserve. Two divisions have appeared from the Russian front within the last few days. The Germans are now being driven beyond the zone of long prepared positions with the result that they have to depend more on men and less on protective works to resist the advance. As a consequence of this development of open warfare the fighting is becoming cleaner, namely, there is more of the hand-to-hand element and less of chemical frightfulness.

British make Excellent Progress.

LONDON, October 5.
Reuter's correspondent at headquarters says:—The battle opened this morning with a fierce whirlwind of artillery barrage which crept on ahead of our men, the first waves of whom advanced in fighting order so as to cover ground rapidly. A wounded soldier who lay in a ditch during the last battle said both our barrage and that of the Germans passed over him and added that there was no comparison between the intensity of the two. Early reports arriving from the battlefront are highly encouraging and say that our progress is excellent. Prisoners are streaming into the collecting cages. An attempted counter-attack at Broodseinde was promptly broken up. German artillery is shelling certain spots heavily but the walking wounded report that our casualties are slight.

Once again the day has gone well for the British.

Air Successes.

LONDON, October 5.
F.-M. Sir Douglas Haig in a communique with regard to aviation work says:—Low clouds and a high west wind on Wednesday made aerial work almost impossible. Four machines attempted to bomb an enemy aerodrome. One bombed its objective, and two bombed other targets. Few hostile aircraft were seen.

Germany, the Defeated Side.

Moral of Futile Counter-Attacks.

LONDON, October 5.
Reuter's correspondent at headquarters emphasises the importance of the fact that we retain all our gains in the recent pushes. This is the true test of military strength, for in this war taking a position is one thing and retaining it quite another. Apropos of this the following incident is characteristic. Following upon a great burst of gunfire, the Germans succeeded in rushing a little outpost of ours in the Scarpe Valley where there was a much bitter fighting in the spring.

It was a small affair garrisoned by a mere handful, but the Germans made a great issue over it as they do over any of their rare successes now-a-days. Their vauntings however were premature for on the following night our lads returned and cleared them out of the post. The moral is that what we take we keep now-a-days even though the enemy effects a temporary re-entry. The side which is always steadily losing and never recovers losses is the beaten side. The Germans are being surely defeated on the western front and defeat in the field is the one nightmare from which Prussian militarism shrinks. We do not trouble about the map, we have done all we wanted in the way we wanted and that is what really matters.

Raiders Driven Back.

LONDON, October 5.
Marshal Haig's communique this afternoon says:—Enemy heavily shelled new positions east of Ypres which our troops are engaged in organising. We drove off raiders north of Gouzeaucourt with loss and repulsed three raids in the neighbourhood of Lens.

French Front

French Activity.

Enemy Assemblages Dispersed.

LONDON, October 5.
The French communique says:—There have been hand grenade and artillery actions on the plateau south of Allies. An enemy "coup de main" was repulsed west of Pompelu. There was a very violent artillery struggle throughout the day on the right bank of the Meuse. The attack on our trenches north of Hill 344 was repulsed. Our artillery caught enemy assemblages in this region with its fire.

LONDON, October 5.
The French communique says:—There were violent artillery actions on the right of the Meuse in the region of Bazonyaux and Hill 344.

Russian Front

Bulgarian Attacks Stopped.

LONDON, October 5.
A wireless Russian official communique says:—Our artillery stopped enemy attack in dense waves south of Radautz. Bulgarians occupied several trenches in Buzeo region but we counter-attacked and restored the position.

Italian Front

Italians Break Up Attacks.

LONDON, October 5.
An Italian communique says:—We broke up repeated enemy attacks on the western slopes of Monte San Gabriele.

Austrian Torpedo Boats and Submarines Hit.

LONDON, October 4.
The Italian wireless communique says:—We repulsed repeated attacks against San Gabriele. Our air squadron attacked the naval base of Cattaro and hit torpedo boats and submarines.

E. Africa Front

The Situation in E. Africa.

Germany's Dwindling Territory.

LONDON, October 5.
Reuter's special correspondent at Mahindye wires that the situation in East Africa is as interesting as it is hopeful. The theatre of war is now confined to a single corner of the colony. The difficulty of feeding the troops is not so great as it was early in the campaign, being obviated by the establishment of sea bases at Kilwe and Liide in close proximity to the fighting front. Mahenge, Liwale, and Massesse are the only points of importance left to the Germans and the net is daily drawing closer round them.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

Simla

Export of Silk Waste Prohibited.

SIMLA, October 5.
A Press communique says:—It is notified for general information that with effect from the 6th October 1917 the export of silk waste and silk waste is prohibited to all destinations except the United Kingdom and the export of all other forms of silk and of silk goods including cocoons is prohibited to all destinations in foreign countries in Europe and on the Mediterranean and Black seas other than France, Russia, Italy, Spain and Portugal and to all Russian Baltic Ports. Licenses will however be freely issued for the export of silk waste to France.

LATEST TELEGRAMS

LONDON, October 4.
General Maurice at a weekly review of the situation this afternoon informed Reuter's representative that he had just heard by telephone that Marshal Haig had gained the whole of to-day's objective including a very important part of Menin Ridge. Advance was over sixteen thousand yards and reached a maximum depth of 2,500 yards. General Maurice gave the following figures regarding troops employed since July 31st to date:—English seventy per cent; Colonial sixteen, Scottish eight, and Irish six. The respective casualties for the same period were seventy six per cent eight less (sic) and six of the total. From the beginning of the year to September 30th 51,435 Germans had been taken prisoners, and 332 heavy guns had been captured. Our total losses were 15,065 prisoners and no guns during the same period. In all theatres of war we had taken 72,513 prisoners and captured 470 guns. We had lost 15,850 prisoners and no guns. Our greatest success was on the Somme when we had led the initiative ever since. We first began bombing and put in double the quality that Germans did. We have initiated everything in air and enemy would never be able to interfere with our photography or artillery. We had concentrated on the main issues. The importance of General Maude's victory at Remadie lay in the fact that it was the point where the enemy might have made a flank attempt on Bagdad. The Germans in East Africa had been driven into a much smaller area and enemy now held only two hundred and fifty by fifty miles of German East Africa. An high Admiralty official has informed Reuter that more submarines have been destroyed during the last quarter than in any previous quarter while allied shipping losses for the same period have been fewer than in any previous quarter since the intensified warfare began.

ALLAHABAD, October 6.
LONDON, October 5:—The importance of the German seaflank is emphasised by the constant counter-attacks the Germans have made to retake the Ypres positions. They have realised that if driven from all these heights the danger of having their right will be great. This possibility has been increased by the last German defeat. All assaults have been repulsed. The slaughter of the first battle of Ypres is being reported the Hunns falling before the steady and accurate rifle fire of the British. Nothing would withstand the Liverpool, Middlesex Staffords, Suffolks, Argylls, Camerons, Middlethians, Yorks, Londons, Surreys, Kent's and Lancashires, which are among those regiments that have performed great deeds making Ypres the greatest battle name. Our losses have been small as attacks have been destroyed before becoming effective. And now has come the latest successful British push. The "Petit Pareissein" in praising the British methods of attacks says the Germans left thousand killed on the ground yielded yesterday on the British front.

(to be continued)

చయము లేదట. అందుచే బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక యారపియనులయభిప్రాయము నెంతవరకు చెలుపుచున్నదో, టైముపత్రిక గూడ సంత మాత్రమే చెలుపుచున్నదని మొయిలుపత్రిక వ్రాసి నది. ఇక మొయిలుపత్రికకు యారపియనుల యభి ప్రాయమును చెలుపుట కెట్టి యర్హతకలదో నిరూ పింపబడినది. పత్రికాసంపాదకులు యారపియను లట. యజమానులు గూడ యాజాతివారేనట. వీరి యభిప్రాయము, ప యో నీరు, ఇంగ్లీషుమెను, స్టేట్సుమెను మొదలగు నాంగ్ల పత్రికలచే నామో దింపబడినట్లు. మద్రాసు టైముపత్రిక మొయిలు పత్రికాభిప్రాయములను విమర్శించుట చేతనే, టైముపత్రిక యిట్టి శాపములకు గురియైనది. మొయిలుపత్రికా వ్యాసము జూచినతోడనే, టై ముపత్రికకు బట్టరాని యాగ్రహము గలిగినది. జాతీయాహంకారము ప్రబలిల్లినది. ఇట్టియహం కారమును వెల్లడిజేయుటకు టైముపత్రికబూని యు, కొంచెము శాంతమును తిరిగి వహించి, నేటి పత్రికలో చక్కని జవాబుసగినది. మొయిలు ప త్రికాభిప్రాయములకు, ప్రతికూలురగు యార పి యను లనేకులు గలరని, టైము పత్రిక స్ఫుట పరచుచున్నది. టైము పత్రిక యారపియనుల కొరకు, యారపియనుల చేత నడుపబడు చున్న దనియు, యారపియనుదృక్పథమునే చెలు పుచున్నదనియు, నిరూపింపబడినది. వారమున కొకమారు, భారతీయు లొకచే వ్రాయబడజి యభిప్రాయములు, హైంద వాభిప్రాయములు అంగ్లేయులకు చెలియుట కుద్దేశింపబడినవి. పత్రి కా సంపాదకుడును, స హాయ సంపాదకులును, మ్యానేజరును, అంగ్ల దేశమున బుట్టి పెరిగినవారే. వీరి వ్రాతలు యారపియను లనేకుల యామో దము బడయుచున్నవట. ఈపత్రికయొక్క యాజ మాన్యమును వహించునది మద్రాసు టైము అండు ప్రింటింగు పబ్లిషింగు కంపెనీవారు. ఒక భారతీయుడు, ఇం ద లి భాగములను జాలవరకు విక్రయించుకొనెనని చెలుపబడినది. కాని వీరికి, పత్రికావిధానమును నడుపుట కధికారము లేదు. ఏబది వత్సరముల నుండియు, ఈ పత్రిక యారపి యనుపత్రికగానే యుండెననియు, అప్పటికిని నిలు లనేయున్నదనియు, ప్రస్తుతసంపాదకునికి తమ యి చ్చనచ్చింపుట వ్రాయుటకు స్వేచ్ఛగలదనియు, మ ద్రాసు టైముపత్రిక వ్రాయుచున్నది. యారపి యనులకొరకు వారి కనుకూలమగు పద్ధతిని గట్టిన గృహముల యాజమాన్యము భారతీయుల వైనంత మూత్రమున, వాటిని యారపియను భవనము లని పిలుచుట లేదా యని టైము పత్రిక ప్రశ్నింపు చున్నది.

మొయిలుపత్రిక టైముపత్రికను యారపియ ను పత్రికగాదని చాటుచున్నది. మొయిలు పత్రిక వ్రాత లసత్యము లనియు, పత్రిక యారపియనుల దే యనియు, మద్రాసు టైముపత్రిక సమర్థించు చున్నది. ఈ పత్రికల తగవు దీర్చి, యారపియను లెవ రను సారాశమును దృష్టికరముగ పరిష్కరింపగల, మధ్యవర్తు లెవరైనను బయలు వెడలరా?

—(0)—

మాంటాగూగారి రాక : అంగ్ల దేశ పత్రికలు.

మాంటాగూగారు హిందూదేశమునకు వెడలుటకు, మొయిలుపత్రిక వలెనే అంగ్ల దేశమందలి నార్తుక్లిఫ్ పత్రికలు యధ్యంతరముల గల్పించుచున్నవి. కాని యుదారాభిప్రాయముల చెలుపు పత్రికలనేకము లీ విషయమై సంప్రీతిని జూపినవి. వెస్టు మినిస్టరు గెజెటుపత్రిక చక్కనిహితము చెలు పుచున్నది. సంగ్రామారంభము నుండియు, ప్రజాభిప్రాయము హిందూ దేశమున సత్వరగతిని జూపు

చున్నదనియు, ప్రభుత్వము మాత్రము ప్రజాభిప్రాయమునకన్న ముందునుడువక వెనుకంజవైచుచున్నదనియు, ఈ పత్రిక చెలుపుచున్నది. ప్రభుత్వము వా రెట్టి సంస్కరణవిధానము బ్రచురించినను, మ హాప్రసాదమని కళ్లనద్దికొనుదినములు గతించిన వనియు, ప్రతివిధానము ప్రజలచే తీవ్రముగ విమర్శింప బడుననియు, ప్రభుత్వపుమాటలకును క్రితులకును సహచర్యమున్నగాని, భారతీయుల నిశ్వాసము ప్ర బలదనియు, నీ పత్రిక వ్రాసినది. సంస్కరణములు వాంఛనీయములేగాని, వాటి ప్రాబల్యమునకొకను కాలము రాలేదను సాకు లికబడిరావు. అత్యంత జాగ్రూత జూపుచూ, అభివృద్ధి కాటకముల గల్పించినచో, మాంటాగూ గారు హిందూదేశము నకు వెడలుటచేలాభముగలుగజాలదని ఈ పత్రిక యభిప్రాయ పడుచున్నది. దేశాభిప్రాయము గను గొనుటకు, నాయకులలో మితవాసుల యభిప్రాయ ముల గనుగొనిన జాలదనియు నతివాదనాయకుల యభిప్రాయముల గూడ కైకొనిన గాని సత్యతా ను గ్రహించుటకు నీటుండదనియు వెస్టు మినిస్టరు గెజెటు చెలిపినది.

మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రిక యంతవర కును యవలంబింపబడిన బ్రిటీషు విధానమున హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము నొనగుటకై దృఢప్రయత్నములు జరుగలేదని చెలుపుచున్నది. ఇంతవరకు జరుపుచున్న పరిపాలనమే, సాష్టవపరి పాలనమని యధికారులచే తలంపుచుచున్నది. ధైర్యము నవలంబించి, ప్రజల విశ్వాసము జూర గొని, సంస్కరణముల బ్రవేశపెట్ట యీ పత్రిక నాంఛింపుచున్నది.

లండను టైముపత్రికకు బొంబాయి విలేఖరి వ్రాసినలేఖలో, ప్రస్తుత పరిపాలనావిధానమును మార్పుట యవసరమనియు, ఆ మార్పులు ప్రజల యాశయములను ఫలింప జేయగలవిగ నుండవల యుననియు, నుదహరింపబడినది.

వెస్టిమిన్స్టర్ సేనానాయకుడు, రాజకీయ శిక్షి తులకు, తీమాపణ యిప్పించుటకు, నధిక ప్రయ త్నముల జేసియు విఫలపడయ్యె నని, న్యూ స్టేట్సు మెను పత్రిక వ్రాయుచున్నది. హిందూదేశమలో గూడ అంగ్ల హైందవ పత్రికలలో, క్యాపిటలు మదరాసు టైము, టైము ఆఫ్ ఇండియా మొద లగు పత్రికలు, మాంటాగూగారిరాక నిభింపిం చు చున్నవి. మదరాసు టైముపత్రిక చెలిపినట్లు ల “హిందూదేశము, అన్ని దేశములవలెనే, సత్వ రాభివృద్ధిని గాంచుచున్నదనియు, 1917వ సంవ త్సరమున చతుర్థతాబ్దము క్రిందట పరిపాలించిన విధమున పరిపాలించుటకు నీటుండదనియు గ్రహిం చుట ధర్మము.”

ఈ హితమును బాగుగ గ్రహించినచో, కో పానలమును గ్రక్కుచున్న అంగ్ల హైందవపత్రికలు శాంతిజెంది, దేశభ్యుదయముకొరకు, భారతీయు లతో గలసి కృషి సూచ గలవు.

—:0:0:—

మహమ్మదీయ మహాసభాధిపతి

కలకత్తాలో డిసెంబరు నెలలో జరుగచున్న మహమ్మదీయసభకు, మహమ్మదాలీ గారు సభాధిపతిగ నెన్నికొనబడిరిని నేటి తంత్రివాస్తవలో గాననగును. దేశభ్యుదయముకొరకు కృషి సల్పి, యందుకొరకై యాత్మసమర్పణ మొనరు గావించి దలచిరో యిట్టి వానిని గౌరవించుటకు భారతీయు లు బూనుకొను చున్నారు. కాంగ్రెసు సభకు అనిబిసెంటుగారును, మహమ్మదీయ మహాసభకు మహమ్మదాలీగారును సభాధిపత్య గ నెన్నికొన బడిరి. ఇట్టి తరుణములో గ్రేట్ బ్రిటన్ ల గమ

నించి, మహమ్మదీయనిర్బంధితుల ప్రభుత్వమువారు నడలివైచుట సమంజసముగ నుండును. మహమ్మ దీయాభిప్రాయమును సమాధాన పరచికొనుటకు నీలగురు. నిర్బంధితులవిడుదలకొరకై నెట్టి చర్యల దీసికొనవలయునో యాలోచించుటకు నేటిదినము మహమ్మదీయ సంఘము వారు సమావేశ మయ్యెదరు.

సానికరూర్లు

శ్రీ గోపాలకృష్ణ సంకీర్తన భావనామయము : ఈ నెల 7 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 4-30 గంటలకు తంబు పెట్టి పీఠి 130 వ గృహమున తిరువల్లూరు రాజాయకవ్య గాన సభ జరుగును.

వాద్యకసభ:—కోమలేశ్వరుడేట హిందూవారికా పాతశాల 4వ వర్గంలో మాంటాగూ లాటిహౌసుకు రావు సామెయి కలకల కన్నులకెక్కిగారి అధ్యక్షతక్రింద నేడు (6-10-1917) సాయంకాలము 6 గంటలకు జరుపబడును.

అచరుడే:—చెన్నై ప్రతి ఆంబ్యులెన్సు కోయనా కి ఉన్న వడినమున పట్టణమునకు వివిధభాగములలో బామ్మలను లాంటరు సహాయమున చూడెదరు. ఇందువలన యును సహాయ కాదులుగ నుండెదరువారు రావుసామెయి దాస్టరు యు. రామారావుగారికి వ్రాయవలెను.

దక్షిణ ఇండియా బ్రహ్మసమాజము:— ఈ నెల 7 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 6 గంటలకు ఉపాధిపతి మంజునాథ (91 అన్నాపిళ్ళవీధి) కే. పున్నయ్యగారు “సాధ్యరంతుడను వైండును” అను విషయమున సందర్శించుట.

మోటామిట్టాబ్ల డికోనుట:— మదరాసు పాంకి యుద్ధాగ్ని కైటు మోటాగారి మోటారు బండి ఆడిషనుకం వెనీ వారి మోటారు వైకియలో ప్రభువంశం వెయ్యి డికో నెను. వైకియలో ప్రక్కబండి పూర్తిగా పాదయుపోయినది. రెండు బండ్లలోనివారును ప్రంబుడికిగాని గట్టిబెట్టు తగులలేదు.

కోలోగారికి వివ్కొలుపు:— కే. సి. కోలో గారు కొన్ని వారములలో చెన్నై ప్రభువంశి వెల్లిపోయెదరు గాన వారికి పిడ్డొలుపు విందు గానించుటకు నిశ్చయింప బడినది. కాన ప్రాత క్రొత్త విద్యార్థు లివ్వవలచిన చందాలను విందు సంఘకార్యదర్శి సి.ఎస్. తిరుమేకటాచారి గారికి ఈనెల 9 వ తేదీ బంగళావారు లోపున నందునట్లు పంప కలెను. పంపువారు II వీధివచ్చుకొరకల ఆదివ్రాయవలెను.

ఉచిత రాత్రికళాశాల:—చెన్నై ప్రతి యజనసంఘమువారు పచ్చయప్ప కళాశాలాధిపతియగు రాత్రికళాశాల లోనాలు ఉన్న కళాశాలలగుడ నేర్పరపనిశ్చయించిరి. సాయంకాలము 6 మొదలు 8-30 వరకును పాతములు నేర్ప బడును. విద్యార్థుల కెట్లే వ్యవహరము లేదు. మూలమువైనలు విద్యార్థులు కళాశాలలోను 2-వ ఫోరము మొదలుకొని వైతర గతులలో చదువునారు ఉన్న కళాశాలలోను చదువుట కన్దులు. ఇవ్వనున్నవారు ఈ నెల 10-వ తేదీ బుధవారము నాడు సాయంకాలము 6-30 గంటలకు పచ్చయప్ప కళా శాలకు నేర్వవలెను. వ్రాసు దలచిన వారు, టి. ఎస్. శేష చలం టి. పి. సి. ఎస్. కె. హైదర్ - పరమహంసము - చందరాను అని వ్రాయవలెను.

మహమ్మదీయ నిర్బంధితులు:—మహా సయ్యదురాహ అలీగారు చింద్యాగారతోయి మహమ్మదాలీ, హకూబాలీ గారిలగావగోరి. కాని అచ్చటి డెప్యూటీ కమిషనరుగారు వారికి సంరక్షణమున కనుమరియలేదు. నిర్బంధావాసశిక్షను ప్రస్తుతమును విమర్శించి లింగచర్మతీసికొనవలె ననియు, అం దుమహమ్మదాలీగారు వారిలో నాలోచింపవలసి యుండుటచే తానవదేక వారు యుండెదరు. తన్ను నిర్బంధితుల జూడ నీచుకుండుటలన తన న్యాయవాదికృత్రి యధికారులకు హాని సంభవించుచున్నదనియు చెప్పును నతడు అక్షేపణప్ర యును నాథుడనెను.

బిరోపామహాసంగ్రామము

(రైతు వజ్రస్థి)

ఇంగ్లండు

నాకావ్యాపారము.

లండను, అక్టోబరు 5:— వాస్తాసంఘమువారి క్రింది సమాచారమును తెలియబరచుచున్నాడు. — నాకావ్యాపారాధికారి సమాధానసంఘము సెకదాని నియమించెను. ఎంతెంత కూలి యాయవలసినదియు, ఒక్కొక్కరుర కెంతవంది మనుష్యులు కావలసినదియు మొదలగు సంశయల తర్కించు నిమిత్తమీసంఘమువారు నావికాధికారుల యొక్కయు నావికుల యొక్కయు ప్రతినిధుల నాహ్వానించిరి. మంత్రవర్గమువారు కూలల యేర్పాటుల గూర్చి తగినవిధానముల సంగీకరించి గంభీరప్రతిపక్షమున వ్యవహరించిరి. మంత్రవర్గమువారు వారును అత్యంత అన్యోన్యహితకారిత నైకత మొదలగు సంగతులు సమన్వయము చేయుచున్నారు.

బ్రిటిషువారి నియోజకవిధానము.

లండను, అక్టోబరు 5:— ప్రజలచట్టము (పీబిల్స్ బిల్లు) యొక్క ప్రాతినిధ్యమును సరించి పున్న నియోజకవిధానము ననుసరించి బాండ్ల కమిషనరు లొకటియై విధానమును సిద్ధముచేసిరి. దానిప్రకారము ప్రజలసభయందు మరల 81 రు సభ్యులకు ప్రాతినిధ్యమివ్వవలసి యున్నది. ఈమధ్యమొక ప్రతినిధులలో 29 గురు ఇంగ్లాండు ప్రతినిధులుగను, నేలైన కొకడును, స్కాట్లాండును కొకడును ఉండవలయునని యేర్పాటు చేయబడెను.

మరణము.

లండను, అక్టోబరు 5:— అడ్మిరలు సర్. ఎఫ్. టుకను హేమిల్టను గారు చనిపోయిరి.

బ్రిటిషు ప్రధానులకు బహుమతి.

లండను, అక్టోబరు 5:— సర్ ఆర్థుర్ బేలెగారు ఒకరిగ వామమైలో నున్న “విజెంసన్” అను తమ ఆస్తిని భౌతిక బ్రిటిషు ప్రధాను లండ్లకిని అధికార బాసపద నివసన గృహముగ నిచ్చివేసిరి.

ఫ్రాన్సు

శత్రువులు బ్రిటిషుపంక్తుల నెదిరించుట

లండను, అక్టోబరు 5:— నేటిసాయంకాలము బ్రిటిషు వారిట్లు ప్రకటించిరి. టురకు హేమిల్టనుకు, పాలిగాను వనమునకును మధ్యనుండు మార్గమును శత్రువుల ఖయంకరముగ ముట్టడించిరి. రంగమునందలి విశేష ప్రదేశమున శత్రుసహాయ దళములు మాప్రదేశముల తొలగిబ్రయత్నించినవి గాని మా ఫిరంగులు వారి నెదిరించి విఫలమయిపోయిరి గావించినవి. మెనిసు రోడ్డునకు వత్తరమున శత్రువులలో కొందఱు మాని వారలశత్రుప్రదేశమును జొచ్చిరి. మాపదాతిదళములు వారిని పూర్తిగ పరాభూతుల గావించినవి. మాప్రదేశములన్నియు దృఢపక్షములుగ నున్నవి. ఈప్రస్తుత తూర్పు భయంకరమగు ఫిరంగియుద్ధము జరిగెను. మంగళవారమునాడు మా విమానములు కిటమై బాంబులను బారబిడిచినవి. కొద్దియై పుర్రేముననుండు మాగు విమానాశ్రయములకు దెబ్బలుతగులుట జూడబడెను. కాంత్రయి సమీపమున నుండు వైమానిక కాలయనకు కూడ దెబ్బతగిలెను. దూరము సమీపమున నుండు వైమానిక కాలయన, కాలయనవద్దనుండు వైమానిక కాలయన మేము విజయవంతముగ నెదిరించితిమి. శత్రువులు మాతో గాటపు విమానములచే బడక పెట్లవలెపెట్టుచుకొనిరి. అయిన నవి పంక్తికి తూర్పున నుండు చాలదూర ప్రదేశమువరకు బాంబుల చివ్వుల మా విమానముల నెదిరించిరి. జర్మను విమానము లారు శేల గూర్చుబడెను. నాలుగు క్రిందికి తరిమివేయబడెను మావిమానము లారు కనిపించునని.

ప్రజల ప్రయత్నము.

లండను, అక్టోబరు 4:— బ్రిటిషు ప్రధాన కార్యాలయమునకు నున్న టెటరుగారి విలేజుకుట్టి ప్రాయమున్నాడు. శత్రువులు మాప్రదేశముగ నపారమగు నష్టమును గలిగించుటకు నేటి యుద్ధము ప్రజల ప్రయత్నము గావించబడెను. వా

యుధాన మేమియు బాగులేకుండెనుగాని చివర కది మాకను నూలముగ ఫలించి శత్రువుల విశేషముగ వంచించెను. నేటి యుద్ధము మెనిసు రిడ్డిని పట్టుకొనుటకు మరింత సహాయకారి యయ్యెను. ఈయుద్ధములలోనే జరుగుగనున్నదని శత్రువులు బాగుగ గుర్తెరిగియున్నారు. కాని ఎప్పుడు జరుగునో యెచ్చట జరుగునో అదిమాత్రము వారికి పూర్తిగ తెలియదు. ఈ నూతనప్రయత్నము వలన తనకుడి పార్శ్వమున కంతటికిని విశేషనష్టము గలుగగలదని శత్రువులు విభ్రమ చేతముగై యుండెను. సంగతి తన మూలబలముల తగ్గించుచు నాక్రొత్త దళముల నలివేగమున కుడిభాగ సహాయార్థ మంపుటవలన వత్తము కాగెను. గత కొలదిదినములలో రుస్సారంగము నుండి ఆపట్టె రెండుపటాలములు వచ్చినవి. తాము చిర కాలమునుండియు యుద్ధసన్నాహము చేయుచుండిన ప్రదేశమునుండి శత్రువు విశేషదూర మానలికి తరిమివేయబడుట వలన నతడివుడు కేవలము వైరిక బలమిదనే ఆధారపడ వలసినవాడయ్యెను. సంరక్షక సన్నాహములమీద నాధార పడుటకంటె కావంతయునవకాశము లేకున్నది. ఇట్టియుద్ధమార్గంబుమైనదానికి విశేషముగ ముఖముఖి యుద్ధము లభివృద్ధి నొంది రసాయనపు భయంకరమోసములభీతి తగ్గుచున్నది.

బ్రిటిషువారు మంచియభివృద్ధి నొందుట.

లండను, అక్టోబరు 4:— ప్రధాన కార్యాలయము వద్ద నున్న రయిటరు గారి విలేజుకుట్టి ప్రాయమున్నాడు. — నేటి యుద్ధము యుద్ధము భయంకర శత్రువుల కోలాహలముతో ప్రారంభమయ్యెను. అతి వేగముగ ఫలము నాక్రమించుకొను నిమిత్తము ఫిరంగి దళములందలి ప్రథమ పంక్తులు వెండలకడనే బయలు వెడలినవి. అంతకుముందు జరిగిన యుద్ధమందు దెబ్బలు తగిలి యొకగోతి లోపడియున్న వైరికు దొకడు ఉభయకక్షలవారి ఫిరంగిగుండ్లు తనమీదుగనే పోవుచుండెడివనియు, రెండింటి జననశ్చములకు చాల భేదమున్నదనియు బలికెను. యుద్ధరంగము నుండి తెలియవచ్చిన తొలివార్తల ప్రకారము యుద్ధము ఉత్సాహవంతముగ నున్నదనియు, మాయభివృద్ధి ప్రశంసనీయుముగ నున్నదనియు తెలియుచున్నది. బండ్లకృతులగు శత్రువైరులసంఖ్య విశేషముగ పెరిగిపోవుచున్నది. బ్రూష్లేయిండివద్ద శత్రువు లొక ప్రతియుద్ధము సుసరింప బ్రయత్నింపగా నాయది తక్షణమే ప్రతిహతము గావించబడి యెను. జర్మనుఫిరంగి దళములుకొన్ని ప్రదేశములందు మహా భయంకరముగ ఫిరంగుల గాల్పుచున్నారు. అయినను మావైరులు విస్తారముగ మరలించి తేదని దెబ్బలు తగిలిన వారిలో నకువ దాగ్ధ్యము గల మావైరులు చెప్పుచున్నారు.

మరల మరయొకసారి దినమంతయు బ్రిటిషువారి విజయముననే పూర్తియయ్యెను.

వైమానిక విజయములు.

లండను, అక్టోబరు 4:— వైమానిక వర్షమువారి చర్యను గూర్చి సర్ డెగ్లసు హేగుగారి లొక ప్రకటననుండు డిల్లు చెప్పిరి. — బుధవారమునాడు మేఘావరణము చాలక్రిందికేయుండుట వలన సుపశ్చిమ వాయువులు ప్రబలముగ వీచుటవలన వైమానికులపని చాల దుర్భరమయ్యెను. శత్రువులవైమానికాలయ మొక దానిమీద బాంబులవేయవలయునని మావిమానములు నాలుగు ప్రయత్నించినవి. ఒకవిమానము తాననుకొనిన చోటబాంబుల వేసెను. రెండు వైమానిక కాలయమీద బాంబుల వేసినవి. శత్రువిమానములు కొన్ని గన్నట్టెను.

జర్మనీ; పరాజయము.

లండను, అక్టోబరు 5:— ప్రధాన కార్యాలయమువద్ద నున్న రయిటరు గారి విలేజుకుట్టి ప్రాయమున్నాడు. — ఇటీవల మే మభివృద్ధిగాంచిన ప్రదేశముల నన్నిటిని నిలువబెట్టుకొనుటలో విశేష ప్రాయశ్చయము గలదు. వైరికబ్బానుయొక్క యధాస్థితిని దెలిసికొనుట కిది మంచి పరిశోధన. ఈయుద్ధమున ఫల మాక్రమించుకొనుట యొకరిలిగను, రుంచుకొనుదానినిలపుకొనుట యొకరిలిగను

ఉండును. దీనిబట్టిమాచిన ఈక్రిందిసంగతిచాలఉద్వేగకరముగ నుండగలదు. విశేషముగ ఫిరంగియుద్ధమునరించినపిదప సెక్కుమారుగ మీదికే తెంచి జర్మనులు స్కాట్లీలోయలో మా ప్రథమ పంక్తియందు కొన్ని ఫలముల బట్టుకొనగలిగిరి. వాటినిగూర్చి వసంతయుతువునందు ఘోరమగు యుద్ధము జరిగెను.

ఆయుద్ధ మంతయుఖ్యమైనది కాదు. మావైరులు కొలది మంది మాత్రమే యుద్ధమునందరి. అవిజయమునుగూర్చి జర్మనులెంతయో వెద్దజేసిరి. ఇప్పటిలో సెప్టెంబరు “నూటనాటకంబు” యొకవిజయమును బాండ్లగలిగినవారు దాని నెంతయో వెద్దజేసి ప్రకటించుచు. అయినను వా రాఫలముల నాక్రమించుకొనుటకు సమయ మనుకూలముగ నుండలేదు. ఆచురుచటి రాత్రియే మా పిల్లకాయలు వాని నెదిరించిన శత్రుల తరిమివైచిరి. దీనినిబట్టి యొకసారాంశమునుగ్రహింపదగును. ఈకోజులలో మే మెంద్రాని నాక్రమించుకొనిన నది కిలాత్తురునుటకు సందియములేదు. ఒకప్పుడు శత్రులుమరల నాఫలమున ప్రవేశించి కొంతకాల ముండవచ్చును గాని మరల నాప్రదేశమును వారు స్వాధీనము గావించుకొనుట కలలోనివార్త. ఏపక్షము నిరంతరము నష్టముల పాలగునో, తన నష్టముల నెన్నటికిని మరల సంపాదించుకొన నేరదో యా పక్షమును పరాజయ మొందుచున్నదిగ నె భావించవలయును. జర్మనులు నిశ్చయముగ పశ్చిమ రంగమున నోడిపోవుచున్నారని చెప్పినాపట్టు. ఈరంగమున పరాజయ మొందుటన్న ప్రవృత్తు పై నిక నిరంకుశాధికారత, కా పరాజయ మెన్నటికిని వృద్ధయశల్యముగ నుండగలదు. భూగోళపట మెట్లున్నదియు మాకవసరములేదు. మే మేదిక నెంత జేయవలెచిలిమో యా దిశవంతయు జేయుచున్నారము. అదియే ముఖ్యముగ పరిగణింపవలయు సంశయము.

పరాసువారి చలనము.

లండను, అక్టోబరు 4:— పరాసువారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. ఎయిలీసునకు దక్షిణమున నుండు పీఠభూమిని చేయికి చేయి కలపటమగు పోరాటములును, ఫిరంగి యుద్ధమును జరిగెను. పోంపేలునకు పశ్చిమమున శత్రు లొక్క మారుగ వైబడి గొప్పయుద్ధ మొనరించిరి. మ్యాజునది కుడిపార్శ్వమున దినమంతయు మహాభయంకరమగు ఫిరంగియుద్ధము జరిగెను. 344-వ శిఖరమునకు వత్తరమునందు మా కందక పంక్తులు శత్రువులెదిరించిరిగాని వెంటనే తరిమివేయబడిరి. ఈ ప్రదేశమున నుండు శత్రుమూకల మాశకట్టి ఘోషము విశేషముగ వేధించెను.

దాడిదారులు తరిమివేయబడుట

లండను, అక్టోబరు 5:— నేటి సాయంకాలము మాగ్గులు హేగుగారిట్లు ప్రకటించిరి. — ఈప్రస్తుత తూర్పు మే మిటీవల నాక్రమించుకొనిన ఫలముల బలపరచుకొనుచుండ, శత్రువులు వాటివై గుండ్ల వర్షమును గురిపించిరి. గుజియా కోరన కుత్తమున మే మనేకదాడిదారుల నష్టములతో తరిమివైచితిమి. లెన్ సమీపమున మాకు దాడుల మరలించితిమి.

లండను, అక్టోబరు 5:— పరాసు వారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. — మ్యాజునది కుడిభాగమున దెబ్బలేవాళ్ళు ప్రాంతమునను, 344-వ శిఖరపు ప్రాంతమునను భయంకరమగు ఫిరంగి యుద్ధములు జరిగెను.

రుస్సా

జర్మనులు సూతనావస్కందన ప్రయత్నముల నొనరించుట

లండను, అక్టోబరు 5:— ఫ్రాన్సీ రంగమున నొకయవ స్కందనము నొనరింప వలయునని జనరలు మెకెన్సేగారు ప్రయత్నించు చున్నట్లుల ఒడ్డిసానుండి తంతి వచ్చుచున్నది.

బల్గేరియనుల నడలించుట.

లండను, అక్టోబరు 4:— రుస్సా అధికారులట్లు ప్రకటించుచున్నారు: రాడాట్టికి దక్షిణమున శత్రుదళము లనేక మొక్క పెట్టున నెదిరింప మాఫిరంగులు వారి నడలించి నిలువరించిరి. బ్యూజియాలో బల్గేరియను లనేకకడకముల నాక్రమించిరి. కాని మేము మీద ప్రతియుద్ధముల వడప మాప్రదేశముల మరల వశ్యము గావించుకొంటిమి.

నాకా మంత్రివర్గ కలహములు.

పెట్రోగ్రాడు, ఆక్టోబరు 5:— బాల్టిక్ నాకా వర్గము వారికి ని నా వి కా మంత్రి వర్గము వారికి ని సంభవించిన కలహము నాకా మంత్రి అడ్మిరలు వెడరెనిస్కిగారి మధ్యన ర్థిత్వమున పరిష్కరింపబడెను.

పెట్రోగ్రాడు, ఆక్టోబరు 5:— ఇదివరలో ప్రకవర్తిగా నుండిన బారుగారి కుటుంబమునకు టోబోల్స్కు సమీపమున నుండు మర మొకటి నివేశముగ నీయబడెను.

ఇటలీ

లండను, ఆక్టోబరు 5:— ఇటలీయను అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. మాంటిసాను గేలియలీ పర్వతపు పశ్చిమమున క్రేతువు లనేకమారు లెత్తిరాగా మే మన్నిమారులును వాని తరిమివైచితిమి.

జలాంతర్గాముల ముంచివేయుట.

లండను, ఆక్టోబరు 4:— ఇటలీయను లిట్లు ప్రచురించుచున్నారు. సానుగేలియలీని క్రేతువులనేకమారు లెదిరించిరి. అయిన మేము వారిని తరిమివేసితిమి. మా వైమానిక దళము కెట్టాలో నావికా సంస్థాపనము నెదిరించి, ఆస్ట్రేలియనుల టార్పెడో మీదను జలాంతర్గాముల మీదను బాంబులవేసెను.

అమెరికా

జలాంతర్గాముల బాగుగ వెంబడించుట.

వాషింగ్టను, ఆక్టోబరు 4:— జలాంతర్గాముల ధ్వంసమునకు ప్రబలనాకాదళనిర్మాణప్రయత్నములొనరింపబడుచున్నది. నిర్మాణము చాలవరకు పూర్తియయ్యెను. 1918-వ సంవత్సరారంభముననే ఈ నావికాదళమంతయు యుద్ధమునకు సంసిద్ధము కాగలదని నావికా పరిజ్ఞాతలు చెప్పుచున్నారు. ఈ నాకలు క్రొత్తమాదిరిగ నున్నవి. మచ్చు జూచుటకుగ పూర్తిచేయబడి యుపయోగింపబడిన నాకలనుబట్టి యీ క్రొత్తమాదిరి నాకలు జలాంతర్గాముల బాగుగ వెంబడింప గలవని తెలియుచున్నది.

20,000 విమానముల నిర్మించుట.

వాషింగ్టను, ఆక్టోబరు 5:— యుద్ధమంత్రిగారియొద్ద ప్రకటించుచున్నారు. అన్నివిధములగు విమానములు గలసి 20,000 లు విమానములను నిర్మించుట కిదివరలో ననుమతి ఈయబడెను. నాకానిర్మాణ మిప్పుడు యధార్థముగ నారంభింపబడుచున్నది. విమానములు సిద్ధమయినతోడనే నుశిక్షితులగు వైమానికులను సిద్ధముగ నుండురు.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియ పరిశ్రమలు.

మెల్బర్న్, ఆక్టోబరు 5:— ఆస్ట్రేలియ రాష్ట్రమందంతటను పారిశ్రామికావృతస్థ స్పష్టపడునని స్పష్టమైనది.

కార్మికులు పనిలో ప్రవేశించుట.

సిడ్నీ, ఆక్టోబరు 5:— న్యూ సౌత్ వేల్సులోని బొగ్గుగనుల పనివాండ్లు చాలమంది నిన్నటిదినమున మరల తమ పనులలో ప్రవేశించిరి.

బొగ్గుగనులు.

దొరతనమువారు స్వాధీనపరచుకొనుట.

సిడ్నీ ఆక్టోబరు 5:— సమ్మెకట్టు ప్రారంభము కాగానే న్యూసౌత్ వేల్సు దొరతనమువారు బొగ్గుగనుల పన్నిటిని స్వాధీన పరచుకొనిరి. యజమానులకు టన్నులవరబడిని కొంత ధనమిచ్చుచు, దొరతనమువారి బొగ్గుగనుల యజమాన్యమును వహింతురు. యుద్ధమంతయు గనులు దొరతనమువారి పాలనముక్రింద నుండవచ్చును.

ఆఫ్రికా

తూర్పుఆఫ్రికాలోనిస్థితి.

లండను, ఆక్టోబరు 5:— మాహిసిండ్వేకదనున్నరైటరుగారి ప్రత్యేకవిలేఖను డిల్లుతంతి నిచ్చుచున్నాడు. —తూర్పు ఆఫ్రికాయందలి స్థితి యెంతబాగుగ నున్నదో యంత యుత్సాహకరముగ నున్నది. యుద్ధముఖమంతయు నిప్పుడోకేమూలను జేరియున్నది. పైనికుల కాహారసామగ్రి మొనగూర్చుట యుద్ధారంభమున నున్నంత కష్టతరముగ లేదు. కిల్మిండిలవద్ద నుండు నావికా సంస్థాపనలు యుద్ధరంగమున కత్యంత సమీపమున నుండుట వలన పూర్వ మట్టికష్టము కలుగు చుండెడిది. మహెంజి, లీవాలి, మాసాసిలు ఈమాడు ముఖ్యస్థలములు మాత్రమే యింకను జర్మనీవారి వశమున నున్నవి. ప్రతిదినమును యుద్ధరంగ మీమాడు పట్టణముల నతిత్వరితముగ సమీపించుచున్నది.

హాలండు

స్కాండినేవియా హాలండుల కెగురుతులు.

లండను, ఆక్టోబరు 5:— ఎగురుతులను గూర్చి నిన్నటిదిన మీయబడిన యుత్తరువునం దేమియు వింతలేదనియు, ఇదివరకు మిత్రమండలివారి రావరించుచున్న సూత్రముల ననుసరించియే యున్నదనియు రైటరుగారు తెలిసికొనిరి. ఇదివరకు తెలియజేయబడినకొలదినరకులకు తప్ప హాలండు స్కాండినేవియాలకు బోవలయు అన్ని సరకుల ఎగురుతికిని అధికారుల యనుమతి యావశ్యకము చేయుటయ ఈయుత్తరువుయొక్క ఉద్దేశ్యము. ఇందుచే ఎగురుతి సరకుల నన్నిటిమీదను అధికారులకు లెగి నంతఅధికారము ననుకూడుచున్నది. ఇదివరలో అంత ముఖ్యముకానివస్తువులు కొన్నిటికి లైసెన్సు గోరబడ కుండెడిది.

జర్మనీ

జర్మనీయుల ప్రకటనము.

లండను ఆక్టోబరు 5:— జర్మనీయుల వాయువాద్రయిట్లు తెలియజేయుచున్నది:— రాత్రియంతయు, హూటుట్టువుడున తీర్రుగు ఖిరంగిదళయ్యుద్ధముజరిగెను. నేటియందు మున నీయన్నిమరింత శీత్రమయ్యెను. ఈ ప్రెసురంగమున ఆంగ్లేయులు బలమగు నేనలతో ముట్టడి జరిగిరి.

జర్మనుపురములపై బాంబులు.

లండను, ఆక్టోబరు 4:— జర్మనుల పురములపై స్కాథముగ బాంబులు వేయబడినవి. వైమానిక ప్రతిముట్టణులు క్రమముగ జరుగవలయునని పొరులందరును వాంఛించియున్నారు. డెల్లియమన జర్మనువారి విమానప్రధానస్థానము లున్నవి. ఈ ప్రధానస్థానముల నన్నిటిని నాశనమొనర్పవలసినదని నూచింపబడెను. ఇట్టివిమానస్థానముల దగ్ధమొనరించిన యెడల, లండనునగరమునకు వేరే రక్షణసాధనము లనవసరమని వాదించుచున్నారు. క్రేతువిమానపు ముట్టడల నోడింపగలమని లండనునగర వాస్తవ్యులు విశ్వసింపి యున్నారు. క్రేతువిమానముల ప్రభువునను నెదిరించుటలో వ్యవస్థ మనకనుకూలముగ నుండెను. మారత్తు ఏర్పాటులలోనికి క్రేతువిమానములలోనియైదవ భాగము మాత్రము చొచ్చుకొన గలిగెను. క్రేతువిమానముల 5 టిని గూర్చి 12 టిని బలముగ నొవ్వజేసితిమి.

ఆనిలిసెంటుమృగారు

కలకత్తాలో సమృద్ధము:— ఆనిలిసెంటుమృగారు కలకత్తా నగరమున కేగినపుడు ఆమెకు స్వాగతము సం గు ట కా వ్యవసంఘము వారు చేసిన ఏర్పాటులు నిలవలేదు. ప్రజలు మితిమీరినచ్చిరి. అమ్మగారు ఇరుకునబడి నలిగిపోవు నవస్థ కలిగినది. కాని రైల్వే పోలీసు వారి మెచ్చుటను నిలచి తుములముగ నున్న ప్రజలమధ్యనుండి అతి కష్టముమీద నామెను బండిలోనికి గొనిపోయిరి. అందువలన నామెకు చాల నలయక కలిగి ఆమె మాటాడబాలక పోయెను. ఆహ్వానసంఘసభ్యు లెవరును ఆమెవెంతకేగ నవకాశము లేకపోయినది. లిసెంటుమృగానికి మాటాడ శక్తి లే: పోవుటచే నూరక నమస్కృతులతోనే కృతజ్ఞతను తెలిపిరి. 8 జతల గుర్రములచే లాగబడిన బండిలో లిసెంటుమృగారు కాలేజీదారునకు గొనిపోబడిరి. అమ్మగారు పడినవారిలో ఆంగ్లాభిమానముగలవారు చాలకొద్ది మంది. వారెందుకు పోగుపడినో వారికే తెలియదని యొకవిలేఖకును తంతి నంపెనని మదరాసు మెయిలుపత్రిక వ్రాసినది. అలహాబాదులో 5వ తేదీని పగలు రెండు గంటలసేపు ప్రజలు స్టేషనుయొద్దకు రాగూడదని అధికారులజ్ఞాపించుటచే లిసెంటుమృగానికి రైలుస్టేషనులో స్వాగత మొసగబడ దని గూడ మెయిలుపత్రికా కొకరు వ్రాసినట్లు.

చెన్నపురి రాజధానిసంఘము.

బ్రాహ్మణేతరులలో నవీనోద్యమ మేర్పడుటవలన నీ సంఘ మేర్పడుటకు కారణమైనది. ఇది శుభ సూచకము. బ్రాహ్మణేతరుల భావములను కాపాడుటకు రావుబహద్దరు పి. త్యాగరాజుశ్రేష్ఠిగారి యాజమాన్యమున మొదట దక్షిణఇండియా ప్రజాసంఘమువారు పనిని బాగుగనే ప్రారంభించిరి. కాని రానురాను సెట్టిగారు ను వారి సహచరులను పెవత్రోవను బడి దేశహితమునకు ప్రతిపాటురగు వారిలో నేకీభవింప నారంభించుటచే బ్రాహ్మణేతరులందు హెచ్చుచుండికి వైమనస్కత కలిగినది. నవీనోద్యమమునకు సమర్థులగు దివాను బహదరు పి. కేశవశిర్డీగారభ్యుత్థులు. ఈసంఘమువారు బ్రాహ్మణేతరుల లాభములను కాపాడుదు రాజకీయ పునోద్ధివిధానము ననుసరింతురు. సెట్టిగారును వారివర్గము వారును త్రొక్కిన కుపధములను త్రొక్కువారుగారు. దక్షిణ ఇండియాలోని 4 కొట్ల బ్రాహ్మణేతరులకును మేమే ఉద్ధారకులని రాజధాని సంఘము వారెన్నడును చెప్పుకొనువారు గారు. అనుకూలముగ నారంభమైన సెట్టిగారి యుద్ద్యమంతలోనే దేశానన్ధ దాయకముగ పరిణమించుట చాల సంతాపకరము. వారు దొరతనము వారి కఠిన శాసనములను సమర్థించుటకు గూడ సంసిద్ధులైరి. భారతీయులచే ననుపబడు పత్రిక కఠినశాసనములు కావలెను కావలెనని మొరపెట్టుట దేవతలను గూడ సంతాపితులనుగా చేయదగినదిగా నున్నది. అట్టి దానిని చూచి దేశీయు లెట్లు సహింపగలగుదురు. అట్టి సంపూర్ణ దేశభక్తి ఓహీనతగల భారతీయ విద్యార్థికికమ్మ న్యులగు కొద్దిమందియైనను చెన్న నగరమున నే గాని మరి ఎచటను గోచరముకారు. రాజధాని సంఘమువారి కొక హెచ్చరిక. మీరు బ్రాహ్మణులకును బ్రాహ్మణేతరులకును విరోధములు కలిగింపకుండ మెలంగును. బ్రాహ్మణేతరుల కనతికాలమున నభివృద్ధి కలుగుటకు మీరెంత దీక్షతోనైన పనిచేయవచ్చును. బ్రాహ్మణేతరుల ఆత్మగౌరవము నభివృద్ధి పొందింపవచ్చును. కాని ఈమజ్జాత్రమైన బ్రాహ్మణ మామణకు గడంగరాదు. రాజధాని సంఘమువారి రభివృద్ధి కష్టపడు వారుగాక సహకారులగుచుచు నమ్మకము మాకు సంపూర్ణముగాగలదు. త్యాగరాజుసెట్టి నాయుగార్థతో విడిపోవుటయందు కేశవశిర్డీగారు మున్నగువారు చూపిన దేశభక్తికి మేము వారి నెంతయు ప్రశంసించు చున్నాము. అని “యువై తెను ఇండియా ఆంధ్ర నేటిపుస్తేట్లు” అను పత్రిక వ్రాసినది.

గుంటూరు జిల్లా బాపట్ల తాలూకా పొన్నూరు గ్రామము నందు ఈ నెల 1-వ తేదీ సాయంత్రము ఆర్యవైశ్య సభలో గుంటూరు నివాసులను నుద్ది నేంకట శుబ్బయ్యగారి యాజమాన్యముక్రింద వైశ్యుల సభ జరుపబడెను. అందు గుంటూరు వాస్తవ్యులగు చీరుకుర్తి బసవయ్యగారు వికమత్యమును గురించియు, వైశ్యధర్మములను గురించియు, ప్రెసిడెంటుగారు విద్యును గురించియు నుపన్యసించిరి.

అవేక్షితము.

రాజమహేంద్రవరము “తాలూకాబోర్డు” అధికారమునం దున్న అమలాపురములోని యున్నత పాఠశాలలో బ్రధానాంధ్రోపాధ్యాయనదవికి నన్వేషకు పండితుర డవేక్షితుడు.

చక్కని యాంధ్రగీర్వాణ భాషా పాండిత్యము గలవారును ఇప్పటి బోధనపద్ధతుల కనుకూల మగు నాంగ్ల భాషాపరిచయము గలవారును, ఉన్నత పాఠశాలలలో బోధనాభ్యాసము గలవారును, ఈ క్రింద జేవ్రాలు చేసినవారియొద్దకు ముందు నెల పదియవ తేదీలోపురం బ్రాధనాపత్రములను బంపుకొనవలయును.

913
ది 21-9-14
రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డు ఆఫీసు. } N. V. Somayajulu
President, Taluk Board
Rajahmundry

శుక్లనష్టమునకు దివ్యోపధము
శుక్లనష్టవ్యాధిగ్రస్తు లగు విద్యార్థులకు అమోఘముగ పనిచేయును. వెల రు. 1.
కె. ఎల్. ఎస్. సింహా బ్రదర్సు
నేటిపుడార్డు, రాజమహేంద్రవరము.

Plague Mortality.

SIMLA, October 5.
There were 7,434 deaths against 9,773 seizures from plague in India during the week ended the 29th September 1917. The following are the provincial figures:—Bombay, 3604; Madras, 536; Bengal, 1; Bihar, 34; United Provinces, 118; Punjab, 43; Burma, 71; Central Provinces, 707; Mysore State, 376; Hyderabad State, 4,047; Central India, 275; Rajputana, 615; Kashmir, 1.

Bombay

A Soldier Commits Suicide.

PUNA, October 5.
A man of Coosipore artillery who arrived in Poona last night with a contingent of Indian Defence Force stabbed himself three times in the stomach with his bayonet during the early hours of this morning and was removed to the station hospital. He is reported to be in a precarious condition. An operation had to be performed on him to-day the result of which is not known. The name of the injured man has not transpired.

Burma

The Youngmen's Buddhist Conference. A Representation to Mr. Montagu to be Sent.

RANGOON, October 5.
At the 5th annual Conference of the All Burma Young Men's Buddhist Association held yesterday at Pyinmana amongst a number of resolutions it was unanimously resolved that the Chairman of the Y. M. B. A. Conference be sent to interview Mr. Montagu as representative of Y. M. B. A. in Burma, that the Local Government be approached to encourage commercial education in all High Schools and private institutions, that agricultural education be encouraged in all village schools in Burma, that steps be taken to encourage education in all monastic schools in the province and that an Association called Burma Buddhist Education Trust for Burma be founded with a view to establish schools and colleges in any part of the province and to meet the very serious handicap in the spread of education among boys and girls of Burma.

Behar

The Riots in Behar. Official Report

RANCHI, October 5.
The following communique regarding Shahabad riots is just issued here by the Local Government:—Reports previous to Bakr-Id from the district of Shahabad indicated that trouble was likely to arise only at Pira which is on Arrah-Sassaram Railway but when a compromise was arrived at between the local Mahomedans and Hindus it was hoped all danger had passed away. On September 28th however a large mob collected from outside and ignoring compromise proceeded to attack four villages close to Pira, setting fire to cows and goats, assaulting Mahomedans and damaging houses. By the time the armed police arrived on the spot the riot had ceased and Kurban was performed subsequently by the Mahomedans in peace. On the 30th however another large mob gathered and again attacked Pira and was not dispersed till the place had been fired and killed four persons besides wounding others. It appeared at the time that with this affair all trouble had ceased, but it now appears that the mob instead of dispersing broke up into gangs for the purpose of attacking villages outside. On the night of Monday October 1st, a village southeast of Pira was attacked and the same happened the following day to a number of villages within a radius of 20 miles from Pira including important bazars of Bikra gaurj and Jagispur. Later information shows these gangs are making their way northwards towards Raghunathpur station on the railway line between Buxar and Arrah. A large force of military and police has already arrived or is on the way and it is expected order will be established shortly.

United Provinces

Royal Honours to Mrs. Besant at Allahabad.

ALLAHABAD, October 5.
Mrs. Besant Messrs. Arundale and Wadia arrived this afternoon at Allahabad. The platform was closed to the public but members of the Reception Committee were allowed in. The party was received

by Lala Sheocharan Lal, Chairman of the Besant Reception Committee, the Hon'ble Pundit Motilal Nehru, Mr. S. Sinha and others amidst shouts of Bande Mataram from outside where an immense crowd had assembled. Visitors were led to a Shamiana where Lala Sheocharan Lal read an address of welcome on behalf of the citizens of Allahabad. Among those on the dais were Mrs. Sarojini Naidu, Mr. Tilak, and Mr. Bomanji. Mrs. Besant replied thanking them for the reception. A procession of elephants, motors, and carriages were then formed Mrs. Besant's landau being dragged by her admirers. The route was gaily decorated with flags, bunting and triumphal arches, Home Rule colours predominating. Crowds of people assembled on the way cheered the visitors as they passed and the progress at some points was slow so great was the enthusiasm displayed. At the gate of the Home Rule Office Mrs. Besant received an address from the Home Rule League which was read by the President the Hon'ble Pundit Motilal Nehru to which Mrs. Besant in the course of her reply said that in the struggle for Home Rule she was asked why she wanted it. She should give no better reply than in the pregnant words of Mr. Tilak. "Because it is my birthright." In this great struggle they shall find that as soon as England understands India is on their side, that Indian blood has soaked the soil of Flanders, Gallipoli, Egypt and Mesopotamia that your fathers and mothers had left the bodies of their children in foreign lands dying for liberty's sake and that they fought side by side by Englishmen, England cannot deny liberty that your children have died for so that other nations may enjoy it.

Mrs. Besant was then led to a Shamiana where the ladies of Allahabad welcomed her. The procession then continued till the house of Pundit Motilal Nehru was reached quite late in the evening.

All-India Moslem League's Meeting. A FAIR ATTENDANCE.

Mr. Mahomed Ali Elected President.

ALLAHABAD, October 5.
A meeting of the Council of the All-India Moslem League was held this evening. There were representatives from most of the provinces and there was a fair attendance. Among those present were noticed the Hon'ble Mr. Jinnah, Hon'ble Mr. Fazlul Haq, the Hon'ble Mr. Abdul Kalam, the Hon'ble the Raja of Mahmudabad, the Hon'ble Mr. Mazrui Haque, the Hon'ble Syed Razvi, Hon'ble Syed Ali Nabi, Mr. Nabillah and Umar Sobani. The Hon'ble the Raja of Mahmudabad presided. On the motion of Mr. Nabillah seconded by the Hon'ble Mr. Mazrui Haque it was unanimously resolved to accept the invitation of the Bengal Presidency Moslem League to hold this year's annual session of the All-India Moslem League at Calcutta. The next question taken up was the election of the President of the ensuing session to be held in the Christmas week and Mr. Mahomed Ali was unanimously elected. Consideration of the question of passive resistance which was down on the agenda paper for discussion was postponed sine die. The Council of Moslem League will again meet tomorrow to consider what steps should be taken with regard to the internment of Mr. Mahomed Ali and his brother.

The Mahomedan Internes.

ALLAHABAD, October 5.
The Hon'ble Syed Raza Ali of Allahabad has just returned from Chinowara after a fruitless journey, as sanction to interview Messrs. Muhamed Ali and Shaukat Ali was refused him by the Deputy Commissioner. Syed Raza Ali entered a protest before leaving, saying that the refusal was an encroachment on the rights of lawyers to consult with their clients as the object of the visit was to take instructions for steps to reserve the internment order.

BRIEF TELEGRAM.

Rai Bahadur Dr. K. N. Ohedkar has accepted the presidency of the Provincial Social Conference to be held at Sitapur. (U. P.)

It is understood that the revised Bill relating to Income Tax will shortly be published in the "Gazette of India" for information and criticism.

Mr. Balagangadhar Tilak arrived at Allahabad early this morning by the Bombay mail. He was led in procession through the city, his carriage being drawn by a number of persons.

గుంటూరు జిల్లా గ్రంథాలయ సంఘము యొక్క కార్య నిర్వాహక సభ తేనాలి పురమండలమున గత నెల 28వ తేదీని శ్రీయుత చింతమనేని గోపాలకృష్ణయ్య చౌదరిగారి ఆగ్రాస నాధి పత్యముక్రింద జరిగినది.

1 ఈ సంఘములో యార్లగడ్డ శ్రీకృష్ణ చౌదరి చింతమనేని భావయ్య చౌదరి. అల్లిసేని రాఘవ చౌదరి. అక్కిపెద్ది రామకోటికాశ్రీ ప్రక్క విక్రమరాధం. కోన వెంకట్రాయశర్మ. జొన్నలగడ్డ పున్నయ్య. నూరుగుచ్చి శేషచలశర్మ, నాగేశ్వరం నుం ద రం గార్ల ను స భ్యు లుగా చేర్చు కొనుటకు తీర్మానించడమైనది.
2. గుంటూరు జిల్లా కేంద్రగ్రంథాలయస్థల నిర్ణయపు తీర్మానమును వచ్చే గుంటూరు జిల్లా గ్రంథాలయ మహాజనసభవరకు నిలుపుటకు ఈలోపుగా వార్తాపత్రికలకు వ్రాసి ప్రేరేపించి అభిప్రాయము కనుగొనుటకు తీర్మానించడమైనది.
మండలగ్రంథాలయ సంఘములకు శ్రీవావిళ్ల రామస్వామికాస్త్రిలు అందుసన్నవారు చేయదలచిన శ్రీపుస్తకసహాయమునకు వారికి యీ సంఘమువారు కృతజ్ఞత జెల్పుచున్నారు. యీ మండలములోనుండి తాలూకాగ్రంథాలయ సంఘములవారు చేసిన పనియొక్క అభివృద్ధిని యీ సంఘకార్య దర్శకుల యెప్పటిది అప్పుడు పంపించలసినదిగా కోరబడుచున్నారు. 5 విద్యార్థులు రాజకీయ సభలకు బోధకులు నిరోధించబడినందున ఈ మండలములోనుండి గ్రంథాలయముల వారు వారివారి గ్రంథాలయములనుండి అట్టిసభలలో సహాయముచేయుటకు విచ్చక్క నేవలను పంపుటకు కోరబడుచున్నారు. 6. గ్రంథాలయోద్యమములో వెనుకబడి ఉన్న సత్తెనపల్లి నర్సారావు పేటవినుకొండ తాలూకాలలో గ్రంథాలయోద్యమవాక్కి పనిచేయుటకు రు 50-0-0 లు సహాయముచేయవలసినదిగా ఆంధ్రప్రదేశ్ సంఘమువారిని ప్రార్థించవలయును. 7 ఈమండలములోనుండి ప్రతిగ్రంథాలయము వారును మండలములోని గ్రంథాలయవాక్కికోరకు సంవత్సరం 1-కి రు 0-8-0 లు తక్కువకేటండ చందా మండల గ్రంథాలయసంఘకార్యదర్శకులకు పంపవలసినదిగా కోరబడుచున్నారు.

8 ఈ సంఘముయొక్క వచ్చే కార్యనిర్వాహక సభ బాపట్ల తాలూకా నిడుబ్రోలులో చేయుటకు తీర్మానించడమైనది. 9 తేనాలితాలూకాలోనుండి గ్రంథాలయములను నిర్ణయించబడిన 7 గురుకు సంవత్సరమునకు రెండుపర్యాయములు తక్కువకేటండ గూడ, వాటివృద్ధి ఈ సంఘమునకు తెలుపవలెను.

చట్టి నరసింహారావు.

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ

భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్.

సం॥ 1874 స్థాపితము హెడ్డాఫీసు, బొంబాయి.

నిజ సామ్యు 5 కి కోట్లరూప్యములు.

ఇంతవర కిచ్చివేసినది 5 కోట్లరూప్యములు.

ఈ ఓరియంటల్ కంపెనీలో చేయబడెను, ఎడోవమెంటు భీమాకన్న సురక్షితముగు ట్రస్టు బడి వేరొకటి యుండదు. అందువలన పాలిసీదారు నకు వృద్ధాప్యదశయందు నమ్మక మగు ఆదాయమును సమకూర్చుటయేగాక, పాలిసీదారునికి అకాలమరణ మగునని ఆశించుటయందునుకు జీవనోపాధియు కలుగును. స్థిరమగు ఆదాయములు లేని వారలకును పెద్ద కుటుంబీకులకును ఇది చాల సౌకర్యమగు మార్గము.

WANTED Agents & Canvasers in Telugu Districts.

Apply to:—

The Superintendent of Agents
ORIENTAL LIFE OFFICE

C/o Post Master,
BEZWADA.

OR TO:—

The Branch Secretary
ORIENTAL ASSURANCE BUILDINGS,
Post Box No. 8, Madras

తక్షణము దరఖాస్తుచేయవలెను.

కొద్దిపకులు మాత్రమే.

భారతదేశ సేవకు రావలెను.

లోకమాత ఆనిబిసంటు చరిత్ర

ఇది ఆంధ్ర దేశ స్వరాజ్య సంఘ కార్యదర్శియగు

గా. హరినర్సోత్తమరావు పంతులు ఎం. ఏ.

గారిచే సులభతైలిని వ్రాయబడినది. వెల 12 అణాలు.

తక్షణము ఈక్రిందిచిరునామమున వ్రాయవలెను:—

ఉత్తమగ్రంథాలయము 145, టంగుసాలిపిడి సాహుకార్షేట, మద్రాసు.

దక్షిణాంధ్రీయాలోని రాజనీతి పురంధరులు.

చెన్నగొట్టి రాజనీతిజ్ఞులెవరును ఇంకను అతివారి, మితవాది మున్నగు రాజకీయ నామముల ధరింపలేదు. ప్రస్తుతము వీరిలో ననేకులు జాతీయ మహాసభావిధానముల సంగి కరించిరి. ఇటీవల సంభవమైన కఠినశాసన ప్రయోగములకు సాత్విక నిరోధమును గూర్చి వారిలో భేదాభిప్రాయములు వాడమిది. అట్లెప్పుడైన బ్రాహ్మణేతర కూటమందలి చంచలస్వభావులగు కొందరు రాజనీతిజ్ఞులు జాతీయ మహాసభా విధానముల కండ్లంపక విపరీతములగు కొన్ని రాజకీయ సుస్మరణ విధానముల సృష్టింపుచున్నారు. ఇట్టివారి చిన్నచుం త్రాంగసభలను, బొమ్మ పార్లమెంటులను జూచినయెడల మాం టూగూగారికి తప్పక హాస్యాస్పదముగ గన్పడకపోదు.

సర్. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు

రాజకీయ పరిజ్ఞానమున వాడుకలలో సర్ ఎన్. సు బ్రహ్మణ్య అయ్యగారు గ్రంథస్థావమున నుండి యున్నారు. వీరి 1894 సం॥ గో న్యాయమూర్తి పదవివహనమున జాతీ యహహా సభానాయకులలో నొకరుగా కృషిసల్పుచుండిరి. వీరి విషయమున నిశ్రాంతి సేందినవిద్యుట వీరి రాజకీయోత్సా హము దిక్కుబాస భక్తిగా మూరదది. వీరు రాజకీయ విషయము లలో నగ్రస్థానము వహించుటకు వీరెంతయు గూర్చు కొరకులు హోమురాలు సమితి ప్రభుత్వము వారిచే నశాస్త్రీయ మని ప్రకటించబడినను, నేను కాగాగృహశిక్ష నయిన కనుభవింతు మీ గాని, ఆసమితిని వివరజాలనని, నిర్బంధావాస శిక్షాసను యమున వీరు నిష్కముగ చెప్పిన వాక్యస్థిని మనచెవులలో నిప్పటికిని మా గు త్రోగు ము నే యున్నది. అందు మూల ముననే నిరంకుశాదికాగుల చేతులు కట్టుబడినవి. చునలో రాజ కీయవిషయములందు గోడవిూడ్పిల్లి సామ్యముగ పంచరించు వారల నిది హోమురూప సమితిలో కేర్చుటకు కారణభూత మైనది. వీరు మిగుల ప్రజాప్రేమయుగ గడించి, అధిక గౌరవ మును గాంచు రాజనీతిజ్ఞులని నిశ్చయముగ చెప్పవగును. వీరిని గూర్చి విద్యాధికుల అభిప్రాయములను గనుగొనినయెడల, భారత సంయుక్త రాష్ట్రములకు వీరధ్యక్షులగుటకై బహుశ సంఖ్యాకములగు వోట్లు తప్పక రాగలవు.

మా॥ వి. కే. రామానుజాచారిగారు.

వీరు ఉన్నత రాజకీయ వాతావరణమును ప్రనేకించుట ఆకస్మికముగ నున్నను మిగుల సందర్భముగ నున్నది. ప్రభుత్వోద్యోగమున నదలినవిమృట వీరు తమ కాలమును శాంతి మంతముగను, సాఖ్యసంతముగను గడుపనిచ్చునెం తేను. వీరికిగల శక్తిసామర్థ్యములచేతను, స్వాతంత్ర్యాభిలాషచేతను వీరు తమదేశీయుల గౌరవమునకు, పాత్యులైరి. వృద్ధాప్యమున గూడ వీరికిగల మాతృదేశభక్తియు, వీరసెంటు గారు నిర్బంధవాస శిక్షావిముక్త యగు వరకు తన గడ్డము తినివేయనని వీరు జేసిన ప్రతిసయు, హోమురూప ఉద్యమ మును ప్రజా సామాన్యమున వ్యాప్తము జేయుటకు వీరు తమ మండల మంతయు తిరిగి చేసిన ప్రబల ప్రయత్నములును, దక్షిణ రాజధానిలోని జాతీయ మహాసభా రాజనీతిజ్ఞులలో నెల్ల వీరిని ప్రాముఖ్యత నొందిన నాయకునిగ జేయుగలిగినవి.

మా॥ రామచంద్రరావుగారు

వీరు తమవాత దేర్పొననగినవారు. ఒక విదేశీయవిరుద్ధు డుడు వీరిని దక్షిణ ఇండియా గోఖలేయని వర్ణించి యుండెను. వీరికి గోఖలేతల వివేకము, బాగ్రత, బుద్ధి రుశేలత, మిత స్వభావమున గలవని నిశ్చయముగ చెప్ప వచ్చును. కాని గోఖలేతల వీరియందు చొరవయు, దేశభక్తియుతమగు యుత్సాహమును, స్వాధ్యత్వగమును కానరావు. సాత్వికనిరోధమునకు సుప్రసిద్ధ ప్రతికూల పత్రమున సంతక ములచేసిన యేడుగురు మానసియులలోనిొకరు. వీరు మిగుల పట్టుదలతో రాష్ట్రీయప్రాతినిధ్యము కొరకు పాటుపడు చు న్నారు. కాని కొంచెమైనను ముందంజవేసి సాంఘిక ప్రాతి నిధ్యమును నీటియందు తమచేతులను ముంచి వానిని మలినపరుప నిచ్చు గింపకు న్నారు. వీరు రాజకీయ విషయ ములలో సమాధానములగూర్చి ఓసమాలను చేర్చుకొనుటకువీరికి మోర్లేప్రభువు గారిచే విచ్చితిమగు "రాజీనామా" అనుగ్రం థమున బహుమాన మొసంగిన బాగుండును. వీరసెంటుగూ గారికిగల ఆశయోత్సాహము వీరియందు గానరాదు. ఇతర విషయములలో వీరును సుస్వభావముగలవార, రాజకార్యనిజ్ఞా తలు; అధికారవర్గముతో ముఖముఖిని పోరాడుటకు వీరు సంసిద్ధులై యుండురు.

మా॥ బి. ఎన్. శర్మగారు.

వీరు మిగుల కృషిసల్పు రాజకీయ విషయకవిద్యాధి. వీరు ప్రతిభాశాలురు గాకపోయినను, కుంకము తీరువ విషయముల గూర్చి ప్రత్యేకముగ కృషిసలిపిరి. యావిషయములలో విశేష జ్ఞానము నాధింపియున్నారు. స్పృంధో నిత విద్యకు ప్రతిభాశారు ప్రభుత్వము వారిని యొప్పించుట కిటీవల వీరు ప్రయత్నముల చేసి సభలీకృతు లైవగుటకు వీ రభివందనీయును. వికోపాంధమునకు బోవుటచే వీరద్వప్తి యుగారమై, రాజకీయ సమస్యలందు మరిగూర్చు పొండిత్య మును గడించుటకు కృషిసల్పుటకై వీరిని ప్రోత్సహించు చున్నది. వీరు సామ్రాజ్య శాసనసభలో హాజర కూర్చొని యుండక పోవుటచే మనకు కందనీయును. చున నలుగురు సామ్రాజ్య శాసనసభ్యులలో (రాష్ట్రీ, అగతాలీఖాను, కె. వి. ఆర్. ఆయ్యంగారు, బి. ఎన్ శర్మగారు) ప్రానివాసశాస్త్రీగారు ప్రథములు. హోమురూప సమితులయెడలగల చంచలస్వభావ కారణ మతి గూఢముగ నున్నను, యావద్భారతీయ రాజకీయ శాస్త్ర పరిజ్ఞాతగ పరిగణించబడుచున్నారు; భానుగారు సభలో మిన్నకుండ కూర్చుండు విధానము నగలంబించినను అచ్చట తాము సంవత్సరమును జేసినపని గ్రంథరూపమున ప్రకటించుట జేయును అలభ్యము గావించుట మాత్రములేదు. అయ్యంగారు, హోమురూప నానుకుల కెల్లరకును భానుగారు కనమయము వచ్చుమైపుడుగూడ ఆ సమితికి సుస్థాపక కార్య దర్శిగా నుండుట కంగీకరించిన మిరాసిదారుగ యావన రాజ నీతిజ్ఞుడు; వీరు నిష్కముగ, అరండేలుగారి స్థానము నాక్ర మించిరి. కాని, మాళేశ్వర, జిన్నా, వాచా, బాబాభాయి గార్లవలె జేరొందుటకు వీరు దీక్షతో రాజకీయ సమస్యల నధ్యసంపవలెను.

మా॥ బి. వి. నరసింహ అయ్యగారు

వీరు కుంకునకు వచ్చుచున్న రాజకీయ పరిజాతలలో వీరు సొకరు. వీరి గ్రామ నివాసులును, సుప్రసిద్ధులును అగు విజయ రాఘవాచారిగారు రాజకీయముల విరమించినను తాము పూర్వము గడించిన విఖ్యాతితో సంతృప్తి జేసి హోము రూప గండగోళము వలనఅప్పు డప్పుడు తమ ఆశ్రమము నుండి తొంగి చూచుచు, స్వపరిపాలనా నియమము లకు తమ అభిమానమును వెల్లడింపుచుండురు. నరసింహ అయ్యగారు ఉత్సాహ పూరితులగుహోమురూప వాదులు, గొప్ప రాజనీతిజ్ఞు లగుటకు వీరింకను తగిన వృద్ధి సొందలేదు.

ది॥ బి॥ ఎల్. ఏ. గోవిందరాఘవ అయ్యగారు

వీరు మిగుల పాటుపడి పనిచేయుదురు. వీరు మిగుల విజ్ఞానధనులు. పెద్ద పెద్ద సమావేశములలో వీరియుపస్థానముల యందుగల శబ్ద గాంభీర్యము తుంతవ్యము. పూర్వకాలపు మి తవాదులలో వీరిొకరు. ప్రజాభావనల నాకర్షించుటకు గాని వారల మానసముల నుత్సాహ పూరితముల జేయుటకు గాని వీరికి శక్తిలేదు. అధి కోత్సాహులగు తమ సహకారులకు తగిన స్థిరస్వభావము సొసంగుచున్నారు. మిగుల బాగ్రతగా వృద్ధి సొందింపబడిన వీరిమానసము సాత్వికనిరోధాదిమాతనాశయ ములకు లొంగి పోజాలరు. చంచల స్వభావముగల బ్రాహ్మ ణేతర రాజకీయ నాయకుని వలె, అయ్యంగారు తమతో నేకీభవింపని వారల పరిత్యజించి, ఆంగ్లో ఇండియను పత్రికా ధివులలో యెప్పటికిని జేరరు.

మా॥ ఎ. ఎన్. కృష్ణరావుగారు

వీరు మిగుల కష్టపడి పనిచేయు నట్టి రాజనీతిజ్ఞులు. వీరికి దేవుడు గొప్ప ప్రతిభా లక్షణముల సొసంగలేదు. వీరు శాసన సభలో రయితుల కష్టముల నిజే దించుచు, వారి పక్షమున పూనికతో పనిచేయుచున్నందులకు వందనీయులు. వీరు వక్తలు గాకపోవుటకును, ఉత్సాహ పూరితులగు ప్రజానాయకులు గాకపోవుటకును వీరు క్షేరవా దులు గారు. శాంతి సమయములకు తగిన రాజనీతిజ్ఞులు; కాని ఆశాంతియుత మగు కాలమునందు వీరు పనిచేయుజాలరు.

మా॥ వెంకటపతి గజుగారు

వీరు డాక్టరు నాయుగారి ఖుటా రానమునకు లొంగక, బ్రాహ్మణేతర కక్షలలో జోక్యము కలుగజేసికొనక వైర్య ముతో తలయెత్తుకొనుచున్నారు.

మా॥ కె. ఆర్. వి. కృష్ణరావుగారు

వీరు కాకినాడలోని జమిందారి రాజనీతిజ్ఞులు. వీరు చాలకాలమునుండి ఎన్. సుబ్బారావుగారికి సహాయులగు నున్న వారిలో నొకరు. సుబ్బారావుగారు రాజకీయ విషయములను వదలుకొని, తమ నిశ్రాంతిని గోవానో తీరమున సుఖముగ గడపుచున్నారు. సాత్విక నిరోధము విషయమున వీరికిగల అభి ప్రాయములు మార్పునొందవలసి యున్నవి. ఆంధ్రరాష్ట్రీసమ స్థక వీరు సర్వశక్తులను వినియోగించుచున్నారు. (?) జమిం దారుగారు స్థానిక విశ్వవిద్యాలయమున పట్టపరీక్షయందు కృతార్థులైనారు. ఒక జమిందారు ప్రజాస్వామ్యవాది యగునని తలంచుట అసందర్భము.

కురుచాము రాజుగారు

వీరు మిగుల సకలులు. వీరు ప్రజానాయకుల వేషమున జేయనిచ్చగలవారు. వీరు దూషణ సంభాషణమును చిత్రకళగా నభ్యసించువు, వీరసెంటుగూర్చి భారతీయులను ప్రేమించిన మహాపాకమునకు ఆమెవై తమనిండలను పగంపరులుగా తురి పించుచున్నారు. నడరాసు మెయిలు సత్రికా సంపాదకులగు వెట్టి గారి తోడను, జిప్సి సు పత్రికా సంపాదకులగు డాక్టరు నాయుగారి తోడను ప్రజానాయకులవై దోహదోపణము జేయుటకు వీరు ప్రమా ణ పూర్వకముగ నంగీకరించిరి. ఇట్టి గర్విష్టులకు మాంటూ గూర్చిగారి చాలనమున నెట్టి యుద్ధాత్మము కలుగజాలదు.

కొల్లంగోడు రాజుగారు

వీరు జాతీయమహాసభా విధానములలో నంగీకరించుట లేదు వీరివిషయమున రహస్యముగనుండుక, మెల్లరకును తెలియ జేసియున్నారు. వీరు తమసాము రాజుగారితో స్నేహము చేయాభిలషించువు, ఆబ్బాయ, బికనీరు, కాసింబజారు, చహమ్మ రాబాదు రాజులతో కలసి, యుండుటకంగీకరించుటలేదు. ప్రాచీ నకాలపు రాజుగారు వీరి కాశేయ ప్రాబల్యగ నున్నటుల తోచుచున్నది. కాశ్మీరదేశపు చహ్మరాజుగారి సభ్యునే మన రాజనీతిజ్ఞు లొక స్త్రీ యొక్క నాయకత్వ మంగీకరించి, ఆ మె ననుకరించుట మిగుల శోచనీయునని వాదించిరి. కాని, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమును అరువది రెట్టెరుముల రాజ్యపాలము గావించిన సొక స్త్రీకి తాము జోహోరావచ్చి, ఆమెకు లోబడి యుండు విషయమును వీరు మరచినట్లు తోచుచున్నది.

క్రొత్త మానసియసభ్యులగు శివరావు, రామఅయ్యగారు, భట్టు, మూపనూరు, గానునాదు రాజుగారు మున్నగు వారింకను ప్రజామోదమును బడసి, పేరుసంపాదించ వలసి యున్నది.

ది. బి. పి. కేశవప్పిల్లె గారు

వీరు ప్రజానాయకులై యుండి, తమదేశీయులకమితముగు జేశసేవజేసియుండిరి. అధికారామోదమును గడింప వీరికాత్మత లేదు. వీరు అసంఖ్యాకులగు స్వరాజ్యవాద బ్రాహ్మణేతరు లకు నాయకులు. నూతనముగ ప్రతిష్ఠాపితమైన చెన్న రాష్ట్రీయ సంఘమునకు వీరధ్యక్షులు. ఈ ప్రజానాయకునివై మున్ను గొట్టుడని న్రాయబడిన పేరులేని అనేక యుత్తరముల నంగీకరించని డాక్టరు నాయుగారికిని వీరికిని యెట్టి ప్రేమ భావములును లేవు. ఇక కొందరు హోమురూప ప్రతికూల రాజనీతిజ్ఞులను గూర్చి యిండుక మోచింశము. డాక్టరు నాయుగారు స్థానిక శాసనసభలలో మిగుల నుపకారకముగ పనిజేసి, డిసెంబరు జేషను, ఫార్వర్తి కమిషనుల నలంకరించిరి. పి. త్యాగరాయ కెట్టిగారు మిగుల సమర్థులగు పుర పాలక సంఘ సభ్యులేగాని, రాజకీయ విషయ పరిజ్ఞాన మెంతమాత్రమును లేదు. భారతీయుల నాయకులను 'జిప్సి' పత్రికా సంపాదకుడు దూషించిన విధమున యెట్టి ఆంగ్లో ఇండియను పత్రికయైనను వ్రాయజాలరు. నిజముగ, నిరసంపాదకుడు దక్షిణ ఇండియా సంపాదకులలో హాస్యగానివంటివాడు. నేకీభవింపని ప్రతివారి తోడను కయ్యమునకు సిద్ధమై తమ రాజకీయ ప్రతిభానుకై మరుకుచుండును. బ్రాహ్మణేతరుల పక్ష మవలంబించుటయందు, వీరసాధారణ మగు ప్రజలకు, పట్టుదలను వ్యక్తపరచిరి. వీరు జాతీయ మహా సభా విధానములలో సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము కూడ నుండ వలయునని వాదించి, ప్రభుత్వమువారి కఠినశాసన ప్రయోగ మును ఖండించిన యెడల, వీరు బ్రాహ్మణేతరుల కెక్కుడుపకార మొనర్చికవారగుదురు. కాని వైరగతి అట్లు లేదు. ఇంకను తక్కువ పేరు గడించినవారల గూర్చి యిటు చెప్పి నవసరగులేదు. వీరింకను రాజకీయ విషయములలో పని జేర్చుకొనుచున్నారు. కాని, యిందు నివాస బహదరు రాజరత్న మొదలియారు సి. వి. ఇ. గారిని గూర్చి కొంచెము చెప్పవలసియున్నది. వీరు యొకమూలకున్న తమ గృహము నుండి, రాజకీయ విషయములకి వచ్చి, డాక్టరు నాయుడు గారు ఆది శేషునివలె 400 లక్షల బ్రాహ్మణేతరుల బరువును మోయుచున్నారనియు, ఓ. కందస్వామి కెట్టిగారు సాంఘిక న్యాయమునకు పట్టుకొనుటనియు రాజప్రతినిధిగారి కొక తింతివాదన తమ పేరిట పంపుట కొప్పకొనిరి. వృద్ధులగు యాదివాసు బహదూరు గారికి రాజకీయములు తెలియవు. వృద్ధాప్యమున నున్నను, విద్యా ప్రాశ్రామిక విషయములలో మంచి సేవజేయుచున్నారు. (కర్ణాటకపత్రిక)

నార పరిశ్రమ.

కలబంద (సాగనార.)

మనకు ఉపయోగపడుచున్న పరిశ్రమలలో నొకటి కలబంద (సాగనార.) అని పిలువబడుచున్నది. ప్రస్తుతం కొంతమంది కొన్ని వస్తువులయొక్క ఉపయోగమును గురించి వ్రాయుచున్నారు. ఇందులో, కలబంద (ఏనుగు కలబంద నెద్దకలబంద సాగనార) అని వాడబడుచున్నది. ఇది మునా-ఒకటి ఈ వస్తువు చాలా ప్రదేశములయందు వివిధగా వాడుచున్నది. నాటినుండి ఉపయోగపడుచు కొనకపోవుటచే చుట్టును వృధాగా పోవుచున్నది. కొన్నిచోట్ల కొద్దిగా వాడుతే సులభముగా ముత్యము త్రొక్కిపెరుచుచున్నది. ఈ విషయమును గురించి నేను చాలమందితో చెప్పియున్నాను. వారు నారతీయట చాలకష్టమనియు ఎక్కువగా తయారుచేసినారను ననుకొనువారలు తేరనియు కేమిదలైన సంగతులు నార వ్రాసియున్నారు. అందు విషయమే నాకు గల ఆసక్తికర విషయములు వ్రాయుచున్నాను.

కష్టములేకనే లాభము లభించదు. ప్రభుత్వములో కష్టముగా కనబడినపని పిమ్మట సులభమై లాభించగలదు. నారతీయ విధము.

1 ముగ్గురువట్టలను కోసి తెచ్చి నలగగొట్టి నీటిలో పనిచేయు నానవేసి పిమ్మట శుభ్రమైన నీటిలో కడిగిన పొట్టు వస్త్రములను పొయి శుభ్రమైన తెల్లనినార వచ్చును. అనార ఆగనిచ్చిన పిమ్మట కట్టును కట్టినతరువాత, పచ్చివట్టలే నలగగొట్టి నానవేయవలెను. పట్టును నలగగొట్టకుండా నానవేయవచ్చునని ఇరుగుదొడ్డిలో నాని నారవచ్చునట్లు నానవేయ.

2. వట్టలు నీటిలో నానవేయకుండా నారతీయవచ్చును. ఇదియు నైనారవలెనే శుభ్రముగానుండును. ఇందు విషయమును జి. యెస్. బి. 9 కామెన్టరీ స్ట్రీటు. కలకత్తా, కంపెనీవారు రు 50-0-0 ఖరీదుతో మిషన్ ఒకటి విక్రయించుచున్నారట, ఆ మిషన్ తో ఒకనునీటి రోజుకు మూడు పీతలు (వీటికి 120 గులములు) గల నారతీయగలదట. ఒకనికంటె ఎక్కువ పనిచేయుటకు పీటలేదని వ్రాసియున్నారు కావలసినవారు ఆ మిషన్ తెప్పించుకొని పనిచేయవచ్చును.

గోగునారకంటె ఈ నార ఎక్కువ తెల్లగాను గట్టిగాను ఉండునని వాడుకొనుచున్న వారలకు ఆసక్తికరమే. గోగునార 120 గులముల పీతలకు 0-3-0 లో లేక రు 0-4-0 లు గనా. కలబందనార 120 గులముల పీతలకు 0-5-0 లు లేక 0-6-0 చొ॥ అమ్మును.

మనకు వాడుకలో నుండి నీటిలో నానవేసి కష్టపడి తీయుచున్న గోగునార కంటె ఈ కలబందనారకు ఎక్కువ పనిలేను. మీరు ఎంతనార నష్టము చేసినను, పయి ఖరీదులకు శ్రీ కంటేటి వేరకట కృష్ణయ్యగారు, బెజవాడ మీరు కొనగలరు—ఈ పక్షమునక, పయి ఖరీదులకు నేను ఖర్చు పెట్టించగలను. ఇందు విషయమును, మీరు తెలుసుకోవలసిన సంగతులన్నీ యదల, నావే వ్రాసిన జవాబు వ్రాయుచుండును. (జవాబు నిమిత్తం పోస్టేజీ పంపవలెను. దీనినే కలబంద, ఏనుగు కలబంద, నెద్ద కలబంద, సాగనార, అని పర్యాయ పదములుగా లెచ్చుట వృద్ధుల నాడుచుండును. దీనిని పోటలు వస్త్రాలకు కంకెగా వేయబడుచుండును. వట్టలు కోసిన కంకెకు, నష్టము కాగలదను తెలుపు నట్లు. క్రింది వట్టలు కొయగానే విక్రాంతి కలిగి మొక్కలు తగ్గిలో వృద్ధి పెంచుచుండును. ఈ విషయమును ప్రకటించిన యెవల

1 వట్టలు వృధాగాపోక ఉపయోగమునకు వచ్చుట, 2 కొంతమందికి నేక వాధామునుగలది, 3 నారను వృద్ధిపరచుట, 4 వస్త్రాభివృద్ధి గలదు, మొదలగు లాభములు, చేకూరగలవు. ఇందు కొరకు, ముందు సొమ్ము ఖర్చు పెట్టి మిషన్ లు వస్త్రముల కొనుగోనిన ఆనందం లేదు. గనక వెంటనే పని ప్రారంభింపును.

వారక విషయము, శ్రీ పరమేశ్వర లాభకరమైనపని నిర్వహింపును. వారలవారితో చెప్పుము. నారను ఎగుమతి చేయగలను. విలువలకట్టువును కృపగా చెడి పోనియకును—కాక వేరకట చదువు. వారకపోట్లు, కడిపాడు, కృష్ణాజిల్లా.

రాబడిపన్నును సంబంధించిన గణించబడిన నూతన చట్టము ఇండియా గజెట్టులో ప్రకటింపబడును. ఈ సంవత్సరము డిసెంబరుమాసము 13వ తేదీన పోట్లు తెల్లగావు అట్లను గల నెలవీయబడునని ఇండియా గజెట్టులో ప్రకటింపబడెను.

ఉత్పాదక చర్య.

ప్రత్యేక రాష్ట్ర సమస్య.

ఈ విషయముగ మొదట ఉత్పాదకు ఇండియన్ పేట్రియట్లు పత్రికకు వ్రాయుచున్నాడు.

మాంటాగ్యుయో హిందూదేశమునకు రానున్న గాన, వారికి దేశపరిపాలనమున ప్రతిసంఘమునకును గల ప్రత్యేక పరిస్థితుల దెలియపరచి తిన్నోలమున ముందు గాబోవు సంస్కరణ విధాన వర్ణనందు రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనా సమస్యకు తగిన యోచన మొనంగబడునట్లు చేయుట ప్రత్యేక సరము. ఆంధ్రులు భాషాప్రయుక్త గాష్ట్రవిభజనమునకై యాందోళనము నలుపుటకు పూర్వము, 1902 వ సంవత్సరము నుండియు ఉత్పాదకులు ప్రత్యేక రాష్ట్రమునకై యత్నింపుచునే యున్నాడు. పూర్వకాలమున నుత్పాదకచర్యమును బ్రోత్సహించుటకై భాగములకు విభజించుటచే యెట్టి జాతీ

యోద్యమమునైన జయప్రదము గ నిర్వహింపుటకు తగిన ఐకమత్య మిచ్చుట గానరావచ్చును. ఇంతే గాక, ఆర్థిక దౌర్బల్యము కూడ దేశమున ప్రబలుటయు, మా ఉత్పాదక చర్యమునకు అభివృద్ధిగాంచిన జాతులు వచ్చి లాభము నొందుటచే జాతీయైవమ్యములు వృద్ధిచేయుటయు సంభవ మగుచున్నది. ఈ క్రింది విధానమును భారతీయులకు తెల్లము చేయుటయు ఉత్పాదకచర్య ప్రస్తుత పరిపాలనా విభజన మనలకు సేకానర్థము లొనగూడు చున్న పని తెలియజేయుటయే మా యుద్దేశ్యము. ఎట్టి రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనమును మాంటాగ్యుయో హిందూ దలచుకొన్నను ఉత్పాదకచర్యము యొక్క అవగతములను గూర్చి తగిన విధక్రమము దొరికినచో, ముందు రాబోవు ఉత్పాదక రాష్ట్రములో నేయే ప్రదేశములను జేర్చవలయునో యిటు నిశ్చయించుచున్నాను. అల్పవిషయములు వదలివేయ బడినవి.

రాష్ట్రము	1911 వ సంవత్సరములో జనసంఖ్య	చుట్టుకొలత చదరపు మైళ్లు	1911 వ సంవత్సరములో ఉత్పాదక జనసంఖ్య
ఒరిస్సా డివిజను	5,131,753	18,743	4,771,984
ఇరుగుదొడ్డి ఉత్పాదక రాష్ట్రములు	3,796,563	28,046	2,871,730
సికెల్, ఖరస్వాక్, చోటానాగపూరు లోని ఉత్పాదక భాగములు	1,48,646	...	48,058
చోటానాగపూరులోని సింగభూమజిల్లా	4,394	8,891	120,593
పంజాబ్ దేశములోని మిరునపూరుజిల్లా యం దలి కాంత్ గరుడవిజను	618,223	849	...
కేరళ, దండన, గోపీకల్పభద్రపూరు, కానూరు, సారంగర్, రాయఖర్, ఉదయ పూరు మధ్యపరగణాలలోని ఉత్పాదక భాగములు	372,765	943	...
బస్తూరు, సారంగర్, రాయఖర్, ఉదయ పూరు మధ్యపరగణాలలోని ఉత్పాదక భాగములు	993,552	18,056	102,022
చంద్రపూరు, పద్మపూరు, మాల్యద్, రాయపూరు, బిలగపూరు జిల్లాల లోని భారతీయ జమీందారీలు
మధ్యపరగణాలలోని ఉత్పాదక భాగములు	1,200,000	19,200	802,635
గంజామజిల్లాలోని చికాకోలు తాలూకా	1,604,709	సుమారు 4,000	1,426,534
గంజామ ఏజెన్సీ	350,466	3,484	182,392
విశాఖపట్టణము ఏజెన్సీ	1,020,151	12,621	478,487
మొత్తము	14,937,670	87,379	10,719,161
(1) భావికాలపు బ్రీటిషు ఒరిస్సా	9,998,909	40,675	7,702,351
(2) భావికాలపు కచ్చుముగట్టు ఒరిస్సా	4,938,761	46,704	3,016,810

వీరిపరిమాణము (11,800 చదరపుమైళ్లు) తెల్లయముకంటె సుమారు ఎనిమిది రెట్లున్నది.

మదరాసు కార్పొరేషను ప్రకటనము 914

ఈక్రింద నుదహరించబడిన స్థలముల యందు వాని కెదురుగా వేయ బడిన టన్నుల మొత్తపు రాక్షసిబాగ్గును తూచి కట్టువేసి అప్పగించవలెను. తెండర్లును 1917 సం॥ అక్టోబరుమాసము శుక్రవారము 12 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటల వరకు కార్పొరేషను ప్రెసిడెంటుచే అంగీకరించబడును:—

కార్పొరేషను వాటరుకర్కును పంపింగు టన్నులు.	టన్నులు.
ప్లేషను	600
రాయపురము పంపింగు ప్లేషను	400
లాకా లేజి	250
నేటియరుపూర్	250
లాంగున్న గార్డెక్	250
బసుపూసు గార్డెక్	250
కార్పొరేషను మర్కుపాపు అండ్ ప్లేషను	100

తెండరు భారములు మదరాసు కార్పొరేషను ఇంజనీరువద్ద వారకును. ప్రత్యేకముగ నిబంధనలలో గూడుకొనిన తెండరులే అంగీకరించబడును.

తెండరులను అంగీకరించుటయూ లేదామును పూచీయంతయు కార్పొరేషనువారే పహించెదరు. వచ్చునదిపట్టుమొలము } తేముపు ఆర్.కోట్టు.బిఎస్.సి. కపల్ బిల్డింగ్స్ } మదరాసు, 5-10-17 } ఇంజనీరు.

శత్రు వ్యాపారపు టుత్తరువు (నైండింగు ఆఫ్) 1916.

శత్రుదేశీయుడగు హెచ్.ఎ. బ్రాండటు, గూడూరు అధికపు గనులయందు పనిచేయువాడు.

పై నుదహరించిన విషయములో డివిడెండును పంచిపెట్టుటకు నిశ్చయించబడినది గాన యావన్యం దికి ఇందు మూలమున తెలియజేయున స్థానము:—

పైన వ్రాయబడిన హెచ్. బ్రాండటుగారి వలన ఎవరికైన సొమ్ము రావలసి యున్నచో తమ హక్కులను రుజువు చేసికొనుటకు ఆయా హక్కులను ఆ ధారముగల హెచ్చరులు మున్నగువానిని ఒక ప్రమాణపత్రికతో ఈదిగున సంతకము చేసినవారికి 1917 సం॥ అక్టోబరుమాసము 31-వ తేదీ లోపుగ తెలియజేసికొనవలయును. ఎవరైన సొమ్ము రావలసినవారు పై తేదీ లోపుగ తమ హక్కులను తెలియబరచుకొనక పోయినచో వారి హక్కులు డివిడెండు పంచిపెట్టి విషయమున ఆలోచించబడజాలవు.

ఏ. ఎఫ్. హెచ్. విల్క్, శత్రువర్తక సభమువారి లిక్విడేటరు, అఫీషల్, ఎన్వైస్సీ కచేరి, హైకోర్టు, మదరాసు.

'శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు.'

662

రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)

పై విచారణాధికారులు : మెసర్స్ ప్యారి కంపెనీవారు, చెన్నపట్నం, వరి, బొగ్గు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెజుకు, అరటి మొదలగు మాగాణి, ఖమ్మి, పయ్యరకున్న, దంప, ఫలవృక్ష ములకున్న, మొక్క తీగదనైరాలకున్న సంపూర్ణఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు. ఇవి యన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు కాయరచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనదలచిన వారి కాలాకు భూములపట్టిని రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి ఆయాభూముల గుణగుణములను అనుసరించి తయారుచేయుచున్నారు. "శాస్త్రోక్త ఎరువు" అను మాసాంధిర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, ఆరకం, కన్నడం, మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి, ఒక్కొక్క జిల్లాలోని జమీందార్లకును ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైచెప్పిన ప్రతిభిక్షున్న, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములకును ఈక్రింద సుకహించియుండు వైచిలాసమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యారి అండు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.

Parry & Co., Post Box No. 12, Madras.

ఆంధ్రోద్యమము

మొదటి యై దాంద్రమహాజనసభలయందలి

అధ్యక్షకోవన్యాసములు, తీర్మానములు

చిత్రపట సమేతము.

ప్రకటింపఁ బడినది.

వెల రూ. 1-8-0.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

7, తంబుకెట్టి వీధి, జూబ్బిటవుడ్, మద్రాస్.

301

పాశ్చాత్య వేంకటాచల

594

పండితులవారి సిద్ధాంతములు.

యోగ్యతాపత్రములు.

మ|| రా|| డాక్టర్ ప్రభాకర్ ఫెలో ఆయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ, గ్రాజుయేట్. ఎన్. జె. ఇన్స్టిట్యూట్, లండన్ కన్ సర్టింగ్ కమిటీ ఎగియరి వేన్. నం. 2. బొంబై, వీరు వ్రాసినది. తమ "లోకాయువార కస్తూరి మాత్ర"లను, ఉపయోగించుటవలన, శ్వాసోచ్ఛ్వాసముల వ్యత్యాసము, అశీర్షము, మలబద్ధము, ప్రక్కనోషి, కడుపునోషి, ఆవా కజ్వరము, పిత్తసంబంధరోగము. బిడ్డల యెముకవాతముల న్నియు, గుణమయ్యెను, తమవద్దకు ప్రతిదినము వచ్చురోగు లకు, నీకస్తూరి మాత్రలనే, స్వచ్ఛత వైద్యులు ముఖ్యముగా నీయవలయు నని శిఫారసు చేయుచున్నాను.

మ|| రా|| పి-ఎస్-అచ్యుతరావ్, సీనియర్ సర్జన్, స్వానిటరీ కమిషనర్, మైసూరు గవర్న మెంట్; వీరు వ్రాసినది. "లోకాయువార కస్తూరి మాత్ర"లను నే నుపయోగించి యున్నాను.

పండితులు వారిచే పత్రికయందు ప్రచురపరచినట్లే ఆనేకోత్కృష్టమగు, గుణమలను ఈమాత్రలు గలిగి యున్న వని నేనుచెప్పట కానందభరితుండ నగుచున్నాను.

వైద్యశాలలో ననేకవిధము లగునట్టియు నుపయోగక రములగు కిర్నాటక మూలికలనుండియే యావధములను తయారు చేయుచుండును."

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుతులు, ప్రతి సీసాయందును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుసానపత్రము, ప్రతిసీసాలో గూడి యుండును. 260 మాత్రలున్న సీసా 4 ఆణాలు, మూత్రమే.

6 సీసాల నొకసారి తెప్పించుకొనిన టపాల ఖర్చునోచేరి రూ 1-8-0
12 సీసాలొకసారి కొనిన 2-12-0
25 సీసాలొకసారి కొనిన 5-0-0
సమస్తరోగములకు మావద్ద ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు నొరవను.

విలాసము:—శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

తామ్రమము

ను గురించి మాకు చేరిన జాబులు

(879)

- I. తామ్రమము ననున త్రోత్రయావధము, రాగిరేకులతో నానమత్తమందు, యన్. వి. యక్. రాజు, అండు గన్నవారిచే, తయారు చేయబడినది. నాగుమస్తా పెండ్లాల కామేశ్వరరావుగారికి ఉన్న అతిమాత్రము, అశీర్షి, పొడలు, మొదలగు బాధలకొరకు 40 దినములు వాడబడినది. పూర్తిగావారికి ఆరోగ్యము కలిగినది. మేహవ్యాధులు గల రోగులు దీనివలన ఆరోగ్యవంతులు కాగలరని నా నమ్మకము. శ్రీయుత, కొవ్వూరి చంద్రారెడ్డి, జమిందారు, నిడదవోలు, కృష్ణాజిల్లా. ది 15. ఆగష్టు 1917.
- II. మీరు పంపిన తామ్రమయినను నేనును, దంతులూరి కృష్ణరామరాజుగారును, వాడుచున్నాము. ఆకలి విస్తారమవుచున్నది. మాకువున్న నూతనకుట్టు, మచ్చలు, పలచబడుచునే వున్నవి. అవునధం అయిపోవుచున్నది. ఇద్దరికి చెరి ఒకబుడ్డి, 2 బుడ్డుకలిపి, వి.పి. లో పంపించ గోరుచున్నాను. కె. వెంకటసూర్యగోపాలం, అన్నంపల్లి - మొమ్మిడివరంపోస్టు - గోదావరిజిల్లా. 3-9-1917.
- III మీరు పంపిన తామ్రమయినను నేను, కామరాజు, యద్దరమూ నేనించుచున్నాము. మాకు వున్న వ్యాధి యింకా పూర్ణముగా తగ్గలేదు. బాగానే మా శరీరమునకు సరిపడుచున్నది. మాకిద్దరికి యీయందువలన గలిగినంత వీర్యవృద్ధి ఏమందులోను మాకు కలుగలేదు. మాకిద్దరికి తిరుగా, 2 బుడ్డు తక్షణం వి.పి. లోపంపించండి. యర్రగుంట వీరాస్వామి, కాకినాడ, గోదావరిజిల్లా. 1-9-17.
- IV. మీరు పంపిన తామ్రమయినను వారంపంచి నేనించుచున్నాను. నాకు గలిగిన గొప్పమేలు ఏమనగా, అశీర్షి వదలినది. ఆకలి విస్తారమవుచున్నది. ఇవివరకు నేను తెప్పించిన కలకత్తా మందులకన్న యిది తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నది. నావ్యాధి పూర్తిగా తగ్గినవెంటనే మీకిర్రి వ్యాపకచేయగలను. మిమ్మును డేవును రక్షించగలడు. 1 నెంబరు కొంచం ఖరీదు తగ్గించి 1 టి వి. పి. లో పంపండి. యన్. జాక్. కోస్టి, బల్లారిజిల్లా. 13-9-17.
- V. మీరుపంపిన తామ్రమయినమాత్రలు వాడుచున్నాను. ఆకలి విస్తారమవుచున్నది. అశీర్షి తగ్గినది. మూత్రలు అయిపోయినవి. ఇంకొకబుడ్డి వెంటనే పంపవలెను. జంపన సుబ్బరాజు, బ్రహ్మపురి, గోదావరిజిల్లా. 1-9-1917.

(విజ్ఞాపన:—మా వుత్తరములు కల్పితములనిగాని, మా తామ్రమయినము, చర్మి, భర్మి, (పరుసము) కల, చెడ్డ ఆవుషధమనిగాని "రుజువు" పర్వల, వారికి 100-0-0 లు యి నామిచ్చెదము.) అతిమాత్రము, నూతనకుట్టు, అశీర్షి, పొడలు, మచ్చలు, జీర్ణించిన నుఖివ్యాధులు, మొదలగు యావత్తు మేహములు పోగొట్టి, అస్సత వీర్యవృద్ధిచేయును. వాడువిధము, పండుతో, మికందకేయబడును. 1 వ రకం వెడ్డబుడ్డి 10-0-0. చిన్నబుడ్డి 5-0-0. 2 వ రకం వెడ్డ బుడ్డి 4-0-0. చిన్నబుడ్డి 2-0-0. యన్.వి. యన్. రాజు అండు నన్ను, ఎలిఫెంటు గేటు సమీపం, సావలకారువేట, మదరాస్.

మలబద్ధమునకు మంచిమందు.

కరోలా.

వాసనలేదు, ఏరుచితేదు, నవపదార్థము, పులితేపురాదు, భేదులు గావు, దినము కాతగిన కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము గ అయ్యేలాగున గర్భశోధన గావించును.

1/2 పాను, 1 పాను సీసాలు
సీసా 1-కి వెల
రూ. 2-8-0, 4-0-0.

శ్రీ జరు గారి
లీవరు టానిక్.

పైత్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల నొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార మువలన గలుగు బాధలకును, అలవతకును, ఆకలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విసు గునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది.

సీసా వెల రూ. 1-8-0.

కుల్ హట్టి.

ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాడు నలుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్పు గలదు. సదోష లి త ము శాశ్వతము.

ఈ సాల్యూషన్ డై వెట్టె 1-కి రూ. 2-0-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS.

డబ్లియు. ఇ. స్మిత్ అండుకో.,
(లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యీపత్రిక వేరునుదాహరించ గోరెదము

368

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈమురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో లోబ్ధములముగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బాల్కనులోనే ధాతునష్టము కలిగినవారికి హృదయకోశము బలహీనమై మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించురు. ఈసాలామిసిరి మురబ్బ సేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల వీర్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర కాలము నుభయము జీవించురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతుపుష్టికలుగును, స్వప్నస్థితిము మానును, ధాతు పు మూత్రముతో కలసిపోవుట మానును, నీరుచురుకు మానును, బహుమాత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము కలుగును. రక్తము వృద్ధియగును, అకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జన మగును. సాలా మిసిరిఅనునది ఒకజాతిపండు. ఇదికాబూర్, కాంధహార్ జేతములలో వైరగుచున్నది. అక్కడి జనులు

ఈపండును విశేషముగా తినుటవలన మనదేశపు 4 గురు మనుష్యుల బలము ఆజేశమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బను కేవలం మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయోగించిన చానివల్ల పూర్తిగ గుణముకలుగును. 2-8 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును.

అనుపానపత్రిక పార్శ్వములో పంపబడును.

15 తులాలు డబ్బీవెల రూ. 2-0-0. తపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు
డీ. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవన్యూరోడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ.

“ఆమెకో” యంత్రములు కూడ పెట్రోలుతో నడుపబడును.

ఈ యంత్రము నడపుటను సీపిల్లవాడు అయిదునిముసములలో నేర్చుకొనగలడు. చిన్న యంత్ర సహాయము గావలసినవారికొరకు ప్రత్యేకముగా తయారుచేయింపబడినది. పంపులను, రంపపు యంత్రములను, బియ్యపుమరలను సోడా ఫేక్టరీలను, అచ్చుయంత్రములను మొదలగు నానావిధ యంత్రములను అద్భుతముగ నడపగలదు.

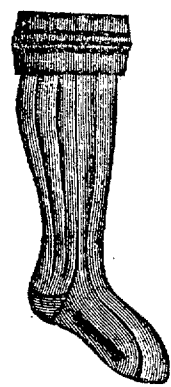
వెల అతిసులభము, పనిచేయుచుట కగు వ్యయములును చాల తక్కువ. 1 1/2 మొదలు 6

బి. హెచ్. పి. వరకు రకమువారిగా మా వద్ద స్టాకులో నున్నవి. వెంటనే డెలివరీ చేయబడును.

వెలు, ఇతరవిషయములు తెలిసికొనగోరువారు దయచేసి మా కిట్లు వ్రాయుడు.

బెన్సు ఆండు కంపెనీ లిమిటెడ్డు, ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు,
పోస్టుబాకు నెం. 63 మదరాసు.

327

Encourage Swadeshi Industries
BY
Buying Swadeshi Goods
ANDHRA KNITTING FACTORY,
220, CHINA BAZAAR ST. MADRAS.
Socks and Stockings in different colours and sizes can be had at moderate rates.
Trial orders Solicited.

ఆంగ్లేయ వైద్యయోగ చంద్రిక.

తెనుగుభాషలో రచించబడినది.

గ్రంథకర్త: డాక్టరు వి. గోపాలకృష్ణగారు యం. డి. ఇందు నాలుగువందల ప్రక్రియలు గలవు. శ్రీ పునఃముద్రణ ఈ గ్రంథము చూచినచో వా రంతట వారే వైద్యము చేసు కొనగలరు. వెల రూ 1-4-0

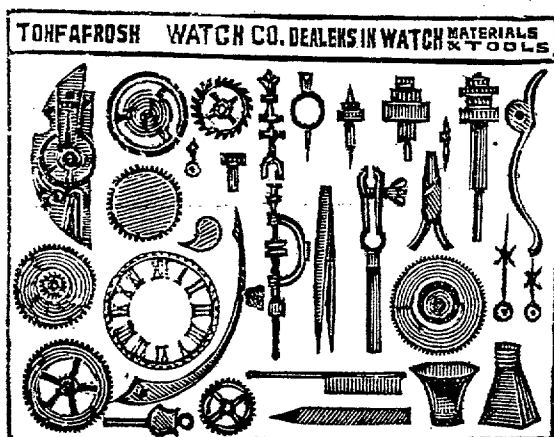
2. ట్రెయిఫాయిడు ఫీవరు అను విషమ జ్వరము. ఇది ఇంగ్లీషుభాషలో చక్కగా వ్రాయబడినది. గ్రంథకర్త డాక్టరు వి. గోపాలకృష్ణగారు, యం. డి. వెల రూ 1-0-0

3. సరస్వతి సమానులగు పులగుర్ల లక్ష్మీనరసమాంబగా రిచే వ్రాయబడిన స్వరములుగల మంగళహారతుల శతకము. యీ గ్రంథము ప్రతి శ్రీ చేతులో నుండవలసింది. ప్రతి శుభకార్యమునకు దానిలో పాటలు అవశ్యము. వెల రూ 0.8-0

ఇవి ప్రతి పుస్తక పాపులోను దొరకును. 750
ఉ. లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి బి. ఎ., రుబిహోమ్. కాకినాడ.

కౌటలాగు

ఉచితముగా పంపబడును.

TOHFAFROSH WATCH & Co.,
Dealers in Watches Materials, Tools
BHENDI BAZAAR, POST No. 9, BOMBAY.
(881) ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలయును.

స్వధర్మ నిధనం శ్రేయః. స్వధర్మ నిధనం శ్రేయః.
మంచి సమయము! సదాచారము సగము వెల!!

(సాంధ్ర తాత్పర్యము) 878

ఈ గ్రంథము శ్రుతి స్మృత్యాయుర్వేదాది గ్రంథ సహాయమువలన సంగ్రహింపబడినది. ఈ గ్రంథమును తప్పక ప్రతివారుగ్రహించి దీనిలోని విషయములను సావధానముగా గాంచి ఆచరించి సదాచారకీలురై దీర్ఘాయు రారోగ్యాదుల జెందుదురని నమ్ముచున్నాము. అసలు వెల రూ 2-0-0 లు. ఈ నెలలోగా కొనువారికి రూ 1-0-0 కే ఇయ్యబడును.

టపాలా చార్జి వేరు. ఈగ్రంథములు దొరకు స్థలము:—
చాంపేయన్ అండు కంపెనీ, గుంటూరు.

హనుమాన్ బోరక్సు సబ్బు.

దీనియందు సుండి తుల్యములగు వస్తువులు చేరియున్నవి. చెల్లిసంబంధముగు పుండ్లు, దురద, గడ్డి, పొడలు మొదలగు చర్మ వ్యాధులు అత్యాశ్చర్యముగాబాగుగును. చర్మమునకు మృదుత్వమును, నునుపును, నాణేమును ఇచ్చును. అన్నిచోట్లను క్రయమునకు దొరకును. ప్రతిబిళ్లవై మా హనుమాన్ గుర్తు జాగ్రత్తగా గమనింపుడు. (751)
రంగనాథం శైక్కి అండు బ్రదర్సు, మదరాసు.